

FELÜGYELETI HÍREK

Megjelent a PSZÁF 2012. évi Aranykönyve	2
Drágák-e a magyar biztosítások?	2
Közlemény az alternatív befektetési alapokat érintő, a PSZÁF és harmadik országbeli felügyeleti hatóságok közötti együttműködési megállapodásokról és az AIFMD implementálása vonatkozásában kiadott ESMA véleményről	3
Tájékoztató a központi szerződő felek közötti interoperabilitási megállapodások felügyeleti értékeléséről	4
A hitelintézeti adatszolgáltatási jelentések ellenőrző szabályainak módosítása	7

FELÜGYELETI SZABÁLYOZÁS

6/2013. számú vezetői körlevél a magas tőkeáttételes kereskedéssel összefüggő tájékoztatás egyes elveiről	8
Tájékoztató a felügyeleti felülvizsgálati folyamat (SREP) útmutató módosulásáról	9

PÉNZÜGYI BÉKÉLTETŐ TESTÜLET

Tájékoztató a Pénzügyi Békéltető Testület működésének első két évéről	10
---	----

PIACI TÜKÖR

A PSZÁF elmarasztalta az MTI-t piacbefolyásolás miatt	11
A nyugdíjpénztári tagok díjterhelése (2000-2012)	11
Gyorselemzés – a hitelintézeti szektor a 2013. júliusi adatok alapján	14
Gyorselemzés – 2013. júniusi befektetési szolgáltatói adatok	15

FOGYASZTÓVÉDELEM

A Felügyelet 2013. évi második fogyasztóvédelmi kockázati jelentése	16
Megjelent a Felügyelet új, a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás egyes kérdéseiről szóló online kiadványa	17

NAGYÍTÓ

Szakmai konzultáció a direkt kárrendezés esetleges magyarországi bevezetéséről	18
--	----

EURÓPAI UNIÓ

Barroso bizottsági elnök és Barnier biztos közleménye az egységes euróövezeti bankfelügyelet létrehozó Európai Parlamenti szavazás után	21
Az Európai Parlament támogatja a politikai megállapodást a piaci visszaélésekről szóló rendelettel kapcsolatban	22
A Bizottság ütemterve az árnyékbankokkal járó kockázatok kezelésére	23
Új intézkedéseket javasol a Bizottság a referenciamutatók iránti bizalom helyreállítására a LIBOR és az EURIBOR botrányok után	25
Az Európai Felügyeleti Hatóság felhívja a figyelmet a szektorokon átívelő kockázatokra	26
ESMA ajánlás a Bizottság számára az Európán kívüli származékos piaci szabályozások egyenértékűségéről	27

MELLÉKLET - SZOLVENCIA II HÍRLEVÉL

JOGI IRÁNYTÚ

Felügyeleti állásfoglalások	29
-----------------------------	----

TISZTELT OLVASÓ!

A PSZÁF Hírlevél utolsó számát olvassa.

A Magyar Nemzeti Bankról (MNB) szóló [2013. évi CXXXIX. törvény](#) értelmében a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete 2013. október elsején beolvad az MNB-be, így a Hírlevél ebben a formában nem jelenik meg a jövőben.

Reméljük, az elmúlt években hasznosnak találta kiadványunkat, amelyben összegyűjtöttük az aktuális hónapban megjelent fontos információkat.

Megtisztelő figyelmét köszönjük!

Szerkesztőség

Megjelent a PSZÁF 2012. évi Aranykönyve

A Felügyelet közlése a pénzügyi piac szereplőinek egyedi adatait tartalmazó 2012. évi Aranykönyvet.

A honlapján publikált adatokkal a Felügyelet lehetőséget kínál a felügyelt intézményeknek és az elemzőknek a szektorok tevékenységét jellemző legfontosabb adatok elemzésére. Ezen lehetőségek egyik formája az Aranykönyv sorozat, amely különálló részeként évenként, egyenként mutatják be a felügyelt intézmények, a részvénytársasági hitelintézetek, a szövetkezeti hitelinté-

tézetek, a hitelintézeti fióktelepek, a pénzügyi vállalkozások, a befektetési vállalkozások, a befektetési alapkezelők, a biztosítók és a pénztárak legfontosabb egyedi, publikus adatait.

2013. szeptember 16.

[Aranykönyv 2012](#)

Drágák-e a magyar biztosítások?

Jelen elemzésünkben a címben feltett, szintén egyszerű kérdést próbáljuk megválaszolni. Bár a kérdés egyszerű, a válasz nem az.

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (Felügyelet) rendszeresen elemzi a rendelkezésre álló adatokat abból a célból, hogy megtudja van-e, és milyen jellegű teendője van, ha azt szeretné, hogy a magyar ügyfeleket egy fejlett, sokoldalú, hatékonyan működő és ügyfélorientált biztosítási szektor szolgálja ki. Ezeknek az elemzéseknek a kiindulópontja néha egy egyszerű kérdés vagy egy magától értetődő (nek tűnő) állítás, amit a rendelkezésünkre álló adatok sokoldalú elemzésével próbálunk megválaszolni, igazolni, vagy cáfolni. 2011-ben például arra kerestük a választ, hogy a [magyar biztosítási piac nemzetközi összehasonlításban](#) vajon alulfejlett, vagy sem? A közkeletű válasz egyértelmű volt: alulfejlett, hiszen GDP-arányosan sokkal kevesebbet költünk biztosításra, mint a fejlett országok. Az elemzés azonban megmutatta, hogy nemzetközileg a biztosításra költött pénz erősen függ a GDP nagyságától, tehát nem a legfejlettebb, hanem a hasonló fejlettségű országokkal kell összehasonlítani biztosítási piacunkat. Ezt ebben a tanulmányban megtettük, s megállapítottuk, hogy Magyarország biztosítási piac fejlettsége megfelel általános fejlettségünknek, tehát ez ügyben nem szükséges átfogó felzárkózási projektet indítani, ugyanakkor némely biztosítási ágazat mutat bizonyos elmaradottságot, tehát teendő azért akad.

Jelen elemzésünkben a címben feltett, szintén egyszerű kérdést próbáljuk megválaszolni. Bár a kérdés egyszerű, a válasz nem az. Az erről szóló jelen elemzésünk a második, de valószínűleg nem az utolsó e tárgyban, s több helyen jeleztük, hogy azon a jövőben hol lehet majd (tovább) finomítani. Ezekhez azonban jellemzően olyan adatokra lenne szükség, amelyek jelenleg még nem állnak a rendelkezésünkre.

Ennek a tanulmánynak az első változatát – ami a vizsgálatot a nemélet biztosításokra szűkítette – 2012. szeptember 17-én [tettük közzé](#) a honlapunkon. Jelen elemzésünk ennek javított és bővített változata, amelyhez felhasználtuk az első változathoz [érkezett hozzászólást](#). Ennek értékelését szintén [közzétettük a honlapunkon](#), ami mutatja, hogy abból mit fogadtunk el, s építettünk bele ebbe az elemzésbe (bár némely esetben ez csak azt jelenti, hogy jeleztük, az adott témát még vizsgálni kell), s mit láttunk teljesen másként.

A teljes elemzés és a kapcsolódó anyagok megtekinthetők csatolva.

2013. szeptember 16.

Kapcsolódó anyagok

[Banyár József: Drágák-e a magyar biztosítások? \(2013. szeptember 16.\)](#)

[Banyár József: Drágák-e a magyar \(nemélet\)-biztosítások? \(2012. szeptember 12.\)](#)

[A Magyar Aktuárius Társaság eseti munkabizottságának észrevételei a Drágák-e a magyar \(nemélet\)-biztosítások? című tanulmányhoz \(2013. március\)](#)

[A Drágák-e a magyar \(nemélet\)-biztosítások? című tanulmányhoz érkezett észrevételek értékelése \(2013. március\)](#)

[A magyar biztosítási piac nemzetközi összehasonlításban](#)

Közlemény az alternatív befektetési alapokat érintő, a PSZÁF és harmadik országbeli felügyeleti hatóságok közötti együttműködési megállapodásokról és az AIFMD implementálása vonatkozásában kiadott ESMA véleményről

Az irányelvi formából fakadóan a szabályozást a tagállamoknak át kell ültetni saját jogrendjükbe, melynek határideje 2013. július 22.

Az [alternatív befektetési alapok kezelőiről szóló irányelv](#) (Alternative Investment Fund Managers Directive - AIFMD) 2012. július 21-én lépett hatályba. Az irányelvi formából fakadóan a szabályozást a tagállamoknak át kell ültetni saját jogrendjükbe, melynek határideje 2013. július 22.

AZ ALTERNATÍV BEFEKTETÉSI ALAPOKAT ÉRINTŐ, PSZÁF ÉS HARMADIK ORSZÁGBELI FELÜGYELETI HATÓSÁGOK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁSOK

Az irányelv lehetővé teszi a harmadik országbeli alapkezelők számára, hogy alapokat kezeljenek és forgalmazzanak az Európai Unió területén, feltéve, hogy az uniós és harmadik országbeli illetékes hatóság között együttműködési megállapodás áll fenn a hatékony információcsere biztosítása érdekében, és a nem uniós alap letelepedése szerinti harmadik ország az AIFMD egyes cikkeinek tekintetében nem szerepel a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni pénzügyi munkacsoportnak a nem együttműködő országokat tartalmazó listáján.

A Felügyelet által kötött AIFMD alapú megállapodások (1) azokra a harmadik országbeli alapkezelőkre vonatkoznak, melyek alternatív befektetési alapokat kezelnek és forgalmazznak az Európai Unió területén, (2) valamint azokat az unióban székhellyel rendelkező alapkezelőket érintik, akik harmadik országban kezelnek és forgalmazznak alternatív befektetési alapokat.

Az Európai Értékpapír-piaci Hatóság (European Securities and Markets Authority-ESMA) felügyeleti tanácsa (Board of Supervisors) 2013. május 22-én jóváhagyta az együttműködési megállapodások szövegtervezetét az EU-s és a harmadik országbeli hatóságok között. Az egyes megállapodások az európai és a harmadik országbeli hatóságok döntései alapján kerülnek aláírásra, a nemzeti hatóságoknak azonban lehetőségük van a bilaterális egyezményekben az ESMA által kidolgozott és letárgyalt minta-megállapodásban foglaltaktól eltérni.

A Felügyelet az AIFMD-hez kapcsolódó kétoldalú együttműködési megállapodásainak listáját a honlapján található, [nemzetközi együttműködési megállapodásait tartalmazó táblázatban](#) jeleníteni meg és frissíti.

A megállapodások legfontosabb elemei és hatásai az alábbiak:

1. Az Európai Unió, valamint a harmadik országok felügyeleti hatóságai az unió területén belül és kívül is képesek lesznek a határon átnyúló tevékenységet folytató alapkezelők hatékony felügyeletére.
2. A hatóságok közötti együttműködés magába foglalja a felügyeleti hatóságok közötti információcserét, a határon átnyúló helyszíni vizsgálatok lefolytatásának lehetősé-

gét, valamint a vonatkozó jogszabályok rendelkezései-
nek betartatására vonatkozó segítségnyújtást.

3. Az uniós tőkepiaci felügyeleti hatóságok megfelelő biztosítékok megléte mellett képesek lesznek a harmadik országbeli hatóságoktól kapott információt az uniós hatóságokkal, az ESMA-val, valamint az Európai Rendszerkockázati Testülettel (European Systemic Risk Board-ESRB) megosztani.
4. Az unió és a harmadik országbeli hatóság között megkötött együttműködési megállapodás előfeltétele annak, hogy a harmadik országbeli alapkezelő az unió piacán alapokat kezeljen és forgalmazzon.
5. A Felügyelet által eddig megkötött együttműködési megállapodások 2013. július 22-én léptek hatályba, és lehetővé teszik az alternatív befektetési alapok szakmai befektetői számára az alapok határon átnyúló kezelését és forgalmazását.

AZ AIFMD IMPLEMENTÁLÁSA VONATKOZÁSÁBAN KIADOTT ESMA VÉLEMÉNY

Tekintettel arra, hogy az AIFMD irányelv még több tagállamban, így Magyarországon sem került átültetésre, ezért az ESMA 2013. augusztus 1-jén egy olyan hivatalos véleményt ([ESMA Opinion - Practical arrangements for the late transposition of the AIFMD](#)) tett közzé, mely rendezi az ezzel kapcsolatos kérdéseket és megfelelő iránymutatást nyújt az irányelv tényleges átvételéig fennálló 'átmeneti' időszak vonatkozásában. Ennek alapján, az irányelvet késedelmesen implementáló tagállam a hozzá EU tagállamból benyújtott értesítések tekintetében nem tagadhatja meg a nyilvántartásba vételt, így nem akadályozhatja az irányelv vonatkozó rendelkezéseinek érvényre juttatását. A Felügyelet a véleményt magára nézve kötelezőnek tekinti, és az értesítések befogadására létrehozta az alábbi e-mail címet. Az értesítéseket a Felügyelet az AIFMD 32. cikkének (az uniós alternatív befektetési alapok - ABA - befektetési jegyeinek vagy részvényeinek forgalmazása az alternatív befektetési alapkezelő - ABAK - letelepedésétől eltérő tagállamokban) vonatkozásában az aif.notification@pszaf.hu címen, a 33. cikk (más tagállamokban letelepedett uniós ABA-k kezelésének feltételei) esetében a single.passport@pszaf.hu címen várja, míg a korábban közölt adatok lényeges változásairól szóló értesítést az aif@pszaf.hu címen szükséges bejelenteni.

Budapest, 2013. szeptember 6.

Kapcsolódó anyagok

[Összefoglaló táblázat a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete és jogelődjei által külföldi társhatóságokkal kötött felügyeleti együttműködési megállapodásokról](#)

Tájékoztató a központi szerződő felek közötti interoperabilitási megállapodások felügyeleti értékeléséről

Az interoperabilitási megállapodás két vagy több központi szerződő fél összekapcsolódására irányuló olyan megállapodás, amely az elszámolási és teljesítési ügyletek rendszereken átnyúló végrehajtását foglalja magában. E megállapodások a kereskedés utáni (post-trading) uniós piac nagyobb fokú integrációjának fontos eszközei.

A központi szerződő fél akkor köthet interoperabilitási megállapodást egy másik központi szerződő féllel, amennyiben (1) megfelelő eljárásokat hoznak létre a kockázatok hatékony azonosítására és kezelésére, (2) megállapodnak jogaikról és kötelezettségeikről, (3) azonosítják és hatékonyan kezelik a hitel- és likviditási kockázatot, valamint az interoperabilitási megállapodásokból származó potenciális kölcsönös függéseket.

Az interoperabilitási megállapodáshoz az érintett központi szerződő felek illetékes hatóságainak előzetes jóváhagyása szükséges.

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (továbbiakban: a Felügyelet) ezúton kíván tájékoztatást adni arról, hogy a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló 648/2012/EU parlamenti és tanácsi rendeletben (EMIR) meghatározott interoperabilitási megállapodások értékelésekor milyen szempontokat vesz figyelembe, és ennél fogva, hogy a központi szerződő feleknek az interoperabilitási megállapodás mely vonatkozásaira szükséges összpontosítaniuk.

Jelen tájékoztató alapját az Európai Értékpapír-piaci Hatóság (European Securities and Markets Authority/ESMA) 2012/322. számú, interoperabilitási megállapodások egységes, hatékony és eredményes értékeléséhez készített [iránymutatások és ajánlások](#) képezik. Ezek az ajánlások és iránymutatások határozzák meg azokat a minimális feltételeket, melyeket az illetékes hatóságoknak a jogi kockázat, a központi szerződő felekhez való nyílt és tisztességes hozzáférés, valamint a kockázatok azonosítása, nyomon követése és kezelése vonatkozásában figyelembe kell venniük. Ezen kívül az iránymutatások és ajánlások rendelkezései elvárják az illetékes hatóságoktól annak felmérését, hogy egy interoperábilis központi szerződő fél által letétbe helyezett biztosíték védve van-e a többi interoperábilis központi szerződő fél nemteljesítésével szemben, és hogy a megállapodások értékeléséért felelős hatóságok szorosan együttműködjenek egymással az értékelési időszakban.

1. JOGI KOCKÁZAT

(Az EMIR 52. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontja)

A Felügyelet felméri, hogy az interoperabilitási megállapodás pontosan meghatározott, átlátható, érvényes és valamilyen érintett joghatóságon belül végrehajtható-e, valamint hogy a központi szerződő fél létrehozta-e az említett tényezőknek az interoperabilitási megállapodás megkötése előtti és azt követő rendszeres értékelésére szolgáló keretrendszert.

1.1. DOKUMENTÁCIÓ

A Felügyelet legalább azokat a szempontokat vizsgálja, hogy a dokumentáció:

a) jogilag kötelező erejű formában egyértelműen meghatározza-e a központi szerződő felek interoperabilitási megállapodás szerinti jogait és kötelezettségeit;

- b) összhangban áll-e a központi szerződő fél kockázatcsökkentési eljárásaival;
- c) létrehoz-e a dokumentáció rendszeres felülvizsgálatára szolgáló olyan eljárást, amely előírja a dokumentáció folyamatos megfelelőségét és meghatározza a központi szerződő felek ezen eljárás szerinti feladatait;
- d) létrehoz-e olyan (1) konzultációs eljárást a kockázatkezelési bizottsággal és a klíringtagokkal, melyet akkor kell lefolytatni, amikor az interoperabilitási megállapodás megkötése vagy módosítása lényegesen befolyásolja a központi szerződő felet érintő kockázatokat, valamint (2) olyan eljárást, mely a klíringtagok tájékoztatását szolgálja, amikor az interoperabilitási megállapodás megkötése vagy módosítása hatással lehet a tagok működésére;
- e) egyértelműen meghatározza-e az interoperabilitási megállapodás működésének nyomon követésére és biztosítására szolgáló eljárást és az ezért felelős személyeket;
- f) egyértelműen meghatározza-e az interoperabilitási megállapodás nyomán felmerülő viták esetén alkalmazandó vitarendezési eljárásokat;
- g) egyértelműen meghatározza-e az interoperabilitási megállapodás megszüntetésének feltételeit és az erre szolgáló eljárást.

1.2. JOGI ELEMZÉS

A Felügyelet a megállapodások értékelése során elvárja, hogy

- a) a központi szerződő fél meggyőződjön arról, hogy az együttműködő központi szerződő felek közötti nettósítási megállapodások érvényesek és végrehajthatók;

- b) a központi szerződő fél meggyőződjön arról, hogy az átutalási megbízások saját rendszereibe történő bevitelének, illetve a visszavonhatatlanságnak időpontjára irányadó szabályait és eljárásait az EMIR 52. cikkének (1) bekezdésével összhangban határozták meg;
- c) a központi szerződő fél értékelje az interoperabilitási megállapodásban való részvétele következtében határon átnyúló jogi problémák lehetőségét, különösen a nemteljesítési eljárásai és a biztosítékokról szóló megállapodások végrehajthatósága tekintetében;
- d) a központi szerződő fél meggyőződjön arról, hogy az interoperábilis központi szerződő fél nemteljesítésének kezelésére szolgáló eljárásai érvényesek és végrehajthatók;
- e) a központi szerződő fél meggyőződjön az interoperábilis központi szerződő féllel szemben alkalmazandó nemteljesítési szabályok végrehajthatóságáról és interoperabilitási eljárásainak megvalósíthatóságáról.

2. NYÍLT ÉS TISZTESSÉGES HOZZÁFÉRÉS

(Az EMIR 51. cikkének (2) és (3) bekezdése)

A Felügyelet felméri, hogy az interoperabilitási megállapodás megkülönböztetésmentes hozzáférést biztosít-e, és hogy az interoperabilitási megállapodás megkötésének megtagadása vagy korlátozása kizárólag kockázati alapon történik-e.

2.1. DOKUMENTÁCIÓ

A Felügyelet a dokumentáció értékelése során legalább a következőket veszi figyelembe:

- a) Az interoperabilitási megállapodásra vonatkozó dokumentáció – a kockázatok által kellően indokolt eseteken kívül – nem tartalmaz-e olyan rendelkezéseket, amelyek korlátozzák vagy akadályozzák az interoperabilitási megállapodás megkötését vagy későbbi kiterjesztését más központi szerződő felekre.
- b) Az interoperabilitási megállapodásra vonatkozó dokumentáció nem korlátozza-e indokolatlanul az interoperabilitási megállapodás megszüntetését akkor, ha valamelyik központi szerződő fél megítélése szerint azt kellően indokolt kockázati alapon meg kell szüntetni. Ilyen körülmények esetén az interoperabilitási megállapodás megszüntetése mellett döntő központi szerződő félnek megfelelően meg kell indokolnia az illetékes hatóság számára a megállapodás megszüntetésének okait, és mielőbb értesítenie kell erről a klíringtagokat, a központi szerződő fél által kiszolgált kereskedési platformokat és adott esetben a többi interoperábilis központi szerződő felet.

3. A KOCKÁZATOK AZONOSÍTÁSA, NYOMON KÖVETÉSE ÉS KEZELÉSE

(Az EMIR 52. cikke (1) bekezdésének a), b) és c) pontja, valamint 52. cikkének (2) bekezdése)

A Felügyelet felméri, hogy a központi szerződő fél rendelkezik-e az interoperabilitási megállapodásból eredő lehetséges koc-

kázatoknak az interoperabilitási megállapodás megkötése előtti és azt követő rendszeres azonosítására, nyomon követésére és kezelésére szolgáló általános keretrendszerrel.

3.1. ÁLTALÁNOS POLITIKÁK, ELJÁRÁSOK ÉS RENDSZEREK

A Felügyelet a megállapodások értékelése során legalább a következőket veszi figyelembe:

- a) Az interoperabilitási megállapodás nem érinti-e az abban részt vevő központi szerződő félnek az EMIR szerinti követelményeknek és a vonatkozó technikai standardoknak vagy az egyenértékű harmadik országbeli jogszabályoknak való megfelelését. E tekintetben ezeket a követelményeket valamennyi központi szerződő félnek önállóan kell teljesítenie, különösen az előfinanszírozott pénzügyi források és ezen belül a biztosítékok tekintetében.
- b) A központi szerződő felek megosztják-e egymással a működésükkel kapcsolatos szükséges információkat, adott esetben igénybe véve a kritikus szolgáltatást nyújtó harmadik feleket, ami lehetővé teszi az egyes központi szerződő felek számára hatékony és rendszeres értékelések végzését és az interoperabilitási megállapodásból eredő lehetséges új vagy megnövekedett kockázatok, kölcsönös függések vagy átgűrűző hatások azonosítását, nyomon követését és csökkentését.
- c) Létezik-e a központi szerződő fél kockázatkezelési keretének a b) pontban említett értékelést követő rendszeres felülvizsgálatára szolgáló eljárás.
- d) Az interoperábilis központi szerződő felek között létezik-e az interoperabilitási megállapodás módosításainak elfogadására és a viták rendezésére szolgáló eljárás.
- e) Léteznek-e az alábbiakra szolgáló eljárások:
 - ea) az interoperábilis központi szerződő felek tájékoztatása a központi szerződő fél szabályainak módosításáról; és
 - eb) az interoperábilis központi szerződő felek közötti megállapodás valamelyik központi szerződő fél működési szabályainak az interoperabilitási megállapodást közvetlenül érintő módosításairól.
- f) A három vagy több központi szerződő fél között létrejött interoperabilitási megállapodások esetén a központi szerződő fél pontosan meghatározott politikákkal, eljárásokkal és rendszerekkel rendelkezik-e a kollektív megállapodásokból, valamint az egyes interoperábilis központi szerződő felek jogából és kötelezettségeiből eredő kockázatok azonosítására, nyomon követésére, értékelésére és csökkentésére.
- g) A központi szerződő felek működési eljárásai, feldolgozási kapacitása és kockázatkezelési módszerei mind az interoperábilis kapcsolaton keresztül feldolgozott ügyletek aktuális és előre jelzett maximális mennyisége szempontjából, mind az interoperabilitási megállapodásban részt vevő központi szerződő felek száma szempontjából megfelelően méretezhetők és megbízhatók-e.
- h) Az interoperábilis központi szerződő felek közötti kommunikációs megállapodások biztosítják-e a kellő időben történő, megbízható és biztonságos kommunikációt.

- i) A központi szerződő fél nemteljesítések kezelésére szolgáló eljárásai kialakításuk folytán biztosítják-e, hogy egy központi szerződő fél valamely klíringtagja általi nemteljesítés ne érintse az interoperábilis központi szerződő felek működését, illetve ne tegye ki azokat további kockázatoknak.
- j) A központi szerződő fél felmérte-e az interoperabilitási megállapodás nyomán szükséges meghatározott/specifikus nemteljesítés-kezelési eljárások igényét.
- k) Az interoperabilitási megállapodás bármely interoperábilis központi szerződő fél általi megszüntetésére szolgáló eljárás egyértelmű és átlátható-e, amelynek köszönhetően a megszüntetés előírászerűen zajlik anélkül, hogy indokolatlanul további kockázatoknak tenné ki az interoperábilis központi szerződő feleket.

3.2. PRUDENCIÁLIS KÖVETELMÉNYEK

A Felügyelet a prudenciális követelményeknek való megfelelés felmérése során legalább a következőket veszi figyelembe:

- a) Az interoperabilitási megállapodásból eredő pénzügyi kockázatokat, ezen belül a letétkezelési kockázatokat ugyanolyan következetességgel azonosítják, követik nyomon, értékelik és csökkentik-e, mint a központi szerződő fél saját klíringtagjai miatti kitétséget.
- b) A központi szerződő fél megfelelő folyamatokkal, eljárásokkal és kockázati modellekkel, ezen belül stressztesztelési módszerekkel rendelkezik-e az interoperabilitási megállapodásból eredő pénzügyi kitétségeknek és likviditási igényeinek megbízható előrejelzésére.
- c) A központi szerződő fél felmérte-e és összegyűjtötte-e az interoperabilitási megállapodásból eredő hitel- és likviditási kockázat – többek között rendkívüli, de valószínű piaci feltételek közötti – fedezéséhez szükséges, központi szerződő felek közötti forrásokat, illetve hozzáféréssel rendelkezik-e azokhoz;
- d) A központi szerződő fél azonosította-e a központi szerződő felek közötti biztosíték lehívások és az érintett biztosíték rendelkezésre bocsátása közötti időszakból eredő kockázatokat.
- e) Az interoperábilis központi szerződő felek számára nem megengedett az egymás garanciaalapjaihoz vagy az EMIR 43. cikke szerinti egyéb pénzügyi forrásaihoz való hozzájárulás.

3.3. INTEROPERÁBILIS KÖZPONTI SZERZŐDŐ FÉL NEMTELJESÍTÉSE

A Felügyelet a megállapodások értékelésekor legalább a következőket vizsgálja:

- a) A központi szerződő fél fedezetlen hitelvesztéséből eredő potenciális kitétséget egy interoperábilis központi szerződő fél többlépcsős veszteségfedezési rendszerének kimerítését követően.
- b) Annak mértékét, hogy a központi szerződő felek közötti kitétségek csökkentéséhez milyen mértékben járulna hozzá a nemteljesítő központi szerződő fél pozícióinak egy megfelelően teljesítő központi szerződő félhez történő áthelyezése, vagy az interoperábilis központi szerződő fél garanciaalapja, amelynek célja

az interoperabilitási megállapodás keretében elszámolt pénzügyi eszközökből eredő kitétségek fedezése.

- c) Annak biztosítását, hogy az interoperabilitási megállapodásból fakadó kockázatokat az EMIR 38. cikkének (2) bekezdésével, valamint a 648/2012/EU rendeletnek a központi szerződő felekre vonatkozó követelményekről szóló szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2012. december 19-i 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 10. cikkével összhangban a klíringtagok számára közlétegyék.
- d) Kettőnél több központi szerződő fél részvételével megkötött interoperabilitási megállapodás esetén a kollektív interoperabilitási megállapodásból eredő kockázatokat.
- e) Az interoperabilitási megállapodásból eredő, valószínűsíthető likviditási igényeket például abban az esetben, ha a központi szerződő felek közötti biztosíték lehívást nem teljesítik.

3.4. ELTÉRŐ KOCKÁZATKEZELÉSI MODELLEK

A Felügyelet az eltérő kockázatkezelési modellek vizsgálatakor legalább a következőket veszi figyelembe:

- a) A központi szerződő fél rendelkezik-e az interoperábilis központi szerződő felek kockázatkezelési keretrendszer közötti esetleges különbségek rendszeres értékelésére szolgáló eljárással, amelynek során azonosítja az ilyen eltérő modellek vagy kontrollmechanizmusok alkalmazásából eredő lehetséges kockázatokat, ideértve a stresszteszt eredményeinek értékelését és a nemteljesítési eljárások vizsgálatát, valamint rendelkezik-e az ilyen kockázatok csökkentésére szolgáló szabályokkal.
- b) Az interoperábilis központi szerződő feleknek rendelkezniük kell kockázatkezelési keretrendszerüknek az a) pontban említett értékelést követő felülvizsgálatára és a lehetséges intézkedések mérlegelésére szolgáló eljárással, ideértve a kockázatkezelési keretek további közelítését is.

3.5. KOCKÁZATI PROFIL ÉS TAGSÁGI FELTÉTELEK

A Felügyelet a kockázati profil és a tagsági feltételek vonatkozásában legalább a következőket veszi figyelembe:

- a) A központi szerződő fél értékelte-e az egyes együttműködő központi szerződő felek kockázati profilját,

többek között a tagsági politikáikból eredő valamenyi lehetséges kockázatot, hogy meggyőződjön arról, hogy az interoperabilitási megállapodás nem gyengíti a központi szerződő fél átfogó kockázatkezelési keretrendszerét.

- b) A központi szerződő fél rendelkezik-e a kölcsönös függésekből eredő, többek között a klíringtagként eljáró vagy az egy vagy több interoperábilis központi szerződő félnek lényeges szolgáltatásokat nyújtó szervezetek vagy szervezetszervezők által jelentett kockázatok rendszeres nyomon követésére, értékelésére és csökkentésére szolgáló politikákkal, eljárásokkal és rendszerekkel. E tekintetben az egyes központi szerződő felek által meghatározott koncentrációs korlátokat felül kell vizsgálni annak biztosítása érdekében, hogy azok az interoperabilitási megállapodás fényében továbbra is megfelelőek legyenek, különösen akkor, ha a megállapodás fokozza a kölcsönös függésekből eredő kockázatokat.

3.6. KITETTSÉGEK KEZELÉSE

A Felügyelet a kitettségek kezelésének vizsgálatakor legalább a következőket veszi figyelembe:

- a) A központi szerződő fél meghatározta-e az interoperabilitási megállapodásból eredő kitettségek kezelésének módját, ideértve a következőket:
 - aa) a biztosíték kiszámításának módja az EMIR 41. cikkével, valamint a 648/2012/EU rendeletnek a központi szerződő felekre vonatkozó követelményekről szóló szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2012. december 19-i 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet VI. fejezetével összhangban;
 - ab) egy interoperábilis központi szerződő fél nemteljesítését követően a kitettségek kezelésének módját anélkül, hogy csökkenne a központi szerződő fél saját klíringtagjaival szembeni kötelezettségeinek teljesítésére való képessége;
 - ac) a központi szerződő felek közötti biztosítékok meghatározására és cseréjére vonatkozó feltevéseket, ide értendő az illetékes hatóságoknak küldött részletes magyarázat a központi szerződő felek közötti kitettségekre alkalmazott kockázatkezelési paraméterek esetleges különbségeiről, amennyiben azok eltérnek a klíringtagok tekintetében alkalmazandóktól.
- b) A központi szerződő fél kockázatkezelési eszközöket, például a biztosítékokkal vagy garanciaalapokkal kapcsolatos politikákat léptetett-e életbe, hogy kezelje a központi szerződő fél átfogó kockázatkezelési kereté-

nek az interoperabilitási megállapodás nyomán bekövetkező esetleges gyengülését.

- c) A központi szerződő fél a klíringtagjai számára átlátható intézkedéseket léptetett-e életbe az interoperabilitási megállapodásból eredő kitettségek – többek között rendkívüli, de valószerű piaci feltételek bekövetkezése esetén történő – kezelése érdekében.

4. BIZTOSÍTÉK LETÉTI ŐRZÉSE

(Az EMIR 53. cikkének (3) bekezdése)

A Felügyelet felméri, hogy egy interoperábilis központi szerződő fél által letétbe helyezett biztosíték védve van-e a többi interoperábilis központi szerződő fél nemteljesítésével szemben.

5. AZ ILLETÉKES HATÓSÁGOK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS

(Az EMIR 54. cikkének (2) bekezdése)

1. A rendelet 17. cikkében ismertetett engedélyezési eljárásra vonatkozó rendelkezések teljesítése mellett a Felügyelet szorosan együttműködik az egyéb, interoperabilitási megállapodások értékeléséért felelős illetékes hatóságokkal az értékelési szakaszban. Ennek keretében a folyamat során a Felügyelet és az egyéb érintett illetékes hatóságok megosztják egymással az információkat, valamint kockázattertelő jelentéseiket azok véglegesítése és az EMIR 17. cikkében ismertetett eljárással összhangban az érintett kollégiumoknak történő benyújtása előtt. Az EMIR 18. cikkében ismertetett kollégiumi eljárásokra vonatkozó követelmények betartása mellett a Felügyelet és az interoperábilis központi szerződő felek felügyeletéért felelős, hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok szorosan együttműködnek egymással.
2. Amennyiben az interoperabilitási megállapodás az EMIR 17. cikke szerint engedélyezett központi szerződő fél és az EMIR 25. cikke szerint elismert központi szerződő fél között jön létre, a Felügyelet törekszik az érintett harmadik országbeli hatóságokkal együttműködési megállapodást kötni, amelynek tekintetével van az ESMA és a harmadik ország hatáskörrel rendelkező hatósága között az EMIR 25. cikkének (7) bekezdése értelmében esetleg már létrejött együttműködési megállapodásra.

Budapest, 2013. szeptember 16.

[Tájékoztató a központi szerződő felek közötti interoperabilitási megállapodások felügyeleti értékeléséről](#)

A hitelintézeti adatszolgáltatási jelentések ellenőrző szabályainak módosítása

A hitelintézeti adatszolgáltatási jelentések ellenőrző szabályait tartalmazó fájl frissített változata megtekinthető a 4. Kapcsolódó előírások, technikai segédletek részeként, a honlap intézményeknek szóló részén az Adatszolgáltatás/Hitelintézetek menüpont alatt.

Budapest, 2013. szeptember 10.

Kapcsolódó anyagok

[Hitelintézetek adatszolgáltatása](#)

6/2013. számú vezetői körlevél a magas tőkeáttételes kereskedéssel összefüggő tájékoztatás egyes elveiről

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (továbbiakban: Felügyelet) korábban már azonosított és [nyilvánosságra hozott kockázatok alapján](#) témaelemzés keretében vizsgálta az online kereskedési platformokon, magas tőkeáttételes ügyletekkel (CFD, FX) összefüggő (írásbeli) tájékoztatás intézményi gyakorlatát, elsődlegesen a kapcsolódó kockázatok bemutatása szempontjából.

A Felügyelet tapasztalatai szerint az intézmények vonatkozó gyakorlata szerteágazó, az írásbeli tájékoztatás jellemzően többfajta dokumentumon, honlap-tájékoztatón keresztül valósul meg. A Felügyelet – összhangban a nemzetközi gyakorlattal és szabályozói elvárásokkal – az ügyfelek (fogyasztók) magasabb szintű védelme érdekében kiemelt jelentőségűnek tartja, hogy a magas tőkeáttételes kereskedéssel összefüggésben egységes tájékoztatási elveket fogalmazzon meg, az alábbiak szerint, melyek követését elvárja az érintett piaci szereplőktől.

A Felügyelet elvárja, hogy a szolgáltatók honlapjukat és kereskedési platformjukat az alábbiak szerint alakítsák ki, biztosítva az ügyfelek/potenciális ügyfelek számára a folyamatos tájékozódás lehetőségét:

1. A szolgáltatók dolgozzanak ki kifejezetten a magas tőkeáttételes ügyletek kockázataira vonatkozó minimális tartalmi elemekkel rendelkező, magyar nyelvű figyelemfelhívó anyagot, amennyiben a szolgáltatást lakossági ügyfelek részére kínálják.

1.1. A figyelemfelhívó anyag javasolt elnevezése: „A magas tőkeáttételes kereskedés kockázata”.

1.2. A Felügyelet e dokumentum minimális tartalmával kapcsolatban elvárja, hogy az legalább az alábbiakat tartalmazza:

- hívja fel a figyelmet a magas tőkeáttételes kereskedéssel összefüggő kockázatokra (piaci, likviditási, partner, stb.);
- hívja fel a figyelmet arra, hogy a tőkeáttételes kereskedés során fennáll a teljes tőkevesztés, illetve a befektetett tőkét meghaladó veszteségek lehetősége is, ezért az ügylet folyamatos nyomon követést igényel az ügyfél részéről;
- röviden ismertesse a tőkeáttétel hatásait és azt, hogy a nagyobb tőkeáttétel nagyobb kockázattal jár;
- hívja fel a figyelmet arra, hogy a tőkeáttételes kereskedelemhez jelentős piaci ismeretre és komoly kereskedési tapasztalatra van szükség, valamint arra, hogy az csak magas kockázatvállalási hajlandósággal bíró ügyfelek számára megfelelő;
- hívja fel a figyelmet a kereskedelemhez kapcsolódó, ügyfeleket terhelő tipikus üzleti költségekre;
- hívja fel a figyelmet a rendkívüli piaci helyzetben jelentkező ügyletkötési kockázatokra;
- hívja fel a figyelmet a szoftveres támogatóprogramok (robotok) alkalmazásának kockázataira;
- biztosítsa az átlinkelést a Felügyelet honlapján keresztül az Európai Értékpapír-piaci Hatóság (ESMA) vonatkozó

tájékoztató dokumentumaira ([online befektetésekkel kapcsolatos figyelemztetés](#), [devizakereskedéssel kapcsolatos kockázati figyelemztetés](#)), ha a tájékoztatókban megjelölt termékeket kínálja.

1.3. A Felügyelet „A magas tőkeáttételes kereskedés kockázata” c. tájékoztató tartalmával kapcsolatban továbbá elvárja, hogy az ne részletes kockázatfeltárásként funkcionáljon. A felhívás csak a legfontosabb figyelemztetéseket tartalmazza, esetlegesen utalva a részletesebb, intézmény által készített kockázatfeltáró dokumentum nevére, elérhetőségére.

1.4. A Felügyelet a dokumentum formai kialakításával összefüggésben elvárja, hogy az kellően tagolt (jól strukturált) legyen, a legfontosabb információkat röviden és figyelemfelhívó módon jelenítse meg, ezáltal biztosítva az ügyfél számára a dokumentum könnyű áttekinthetőségét és a legfontosabb információk megérthetőségét. A terjedelem vonatkozásában javasolt a maximum 2 oldal.

1.5. A Felügyelet a megjelenítéssel összefüggésben elvárja, hogy a szolgáltatók honlapjukon könnyen elérhető módon, letölthető formában tegyék közzé „A magas tőkeáttételes kereskedés kockázata” c. tájékoztatót, illetve a kereskedést ténylegesen biztosító platformjukról is tegyék elérhetővé azt. A Felügyelet megfelelő gyakorlatnak tartja, ha a platform főlapján és a szolgáltató honlapjának induló oldalán, valamint a kapcsolódó, platformokat ismertető aloldalakon jól látható, figyelemfelhívó módon a szolgáltató elhelyezi „A magas tőkeáttételes kereskedés kockázata” c. tájékoztatóra vonatkozó linket.

2. A szerződéses kockázatfeltáró nyilatkozatok elérhetősége tekintetében a Felügyelet az alábbi elvárást fogalmazza meg.

A kockázatfeltáró nyilatkozatok a szerződéskötési folyamat során fontos szerepet töltenek be a kockázatok bemutatásával összefüggésben. Ebből kifolyólag a Felügyelet elvárja, hogy a szolgáltatók honlapjukon is biztosítsák a kockázatfeltáró nyilatkozatok közvetlen elérhetőségét, a (keret)szerződéstől elkülönített, letölthető formában.

3. A magas tőkeáttételű ügyletek vonatkozásában a kockázatok bemutatása az írásbeli tájékoztatáson túlmenően számos csatornán keresztül valósulhat meg. Ezzel összefüggésben a Felügyelet a szerződéskötés során nyújtott szóbeli tájékoztatás vonatkozásában kifejezetten elvárja a részletes és kiegyensúlyozott tájékoztatást.

4. A Felügyelet az ügyfél-tájékoztatással összefüggésben az alábbiakat tekinti jó gyakorlatnak.

4.1. A Felügyelet jó gyakorlatnak tartja, ha a szolgáltatók egyéb, közérthető és átlátható eszközökkel is ismertetik az ügyletek alapvető jellemzőit, a kereskedési gyakorlatokat és a kapcsolódó kockázatokat. Ezek közé tartoznak különösen a vonatkozó ügyfél-tájékoztatók, oktatóanyagok vagy a honlapon megjelenített oktatóvideók. Mindezt elősegíti az informatív, jól strukturált honlap, mellyel összefüggésben a Felügyelet jó gyakorlatnak tartja önálló, „Ügyféltájékoztatás” c. menüpont kialakítását. A Felügyelet elvárja, hogy a honlap biztosítson átlinkelést a Felügyelet releváns tájékoztatóira ([Tájékoztató az online befektetési lehetőségek kockázatairól](#) és [Tájékoztató a magas tőkeáttételes ügyletekről](#)).

4.2. A Felügyelet jó gyakorlatnak tartja, ha a magas tőkeáttételű ügyleteket lakossági ügyfelek részére kínáló szolgáltatók biztosítják a kereskedést szimuláló, demo programok elérhetőségét. A

demo programok esetében szükséges az ügyfelek figyelmét felhívni arra, hogy az éles kereskedés során felmerülhetnek olyan, kereskedéshez kapcsolódó költségek, amelyek a demo programokban nem jelennek meg.

5. A Felügyelet végezetül – a fentiekkel összefüggésben – felhívja a szolgáltatók figyelmét a Felügyelet egyes pénzügyi szervezetek által igénybe vett szolgáltatókkal, kereskedési partnerekkel kapcsolatos elvárásokról szóló [5/2012. számú vezetői körlevélben](#) foglaltak betartására (előzetes tájékoztatási kötelezettséggel, végrehajtási helyszínekkal összefüggésben megfogalmazott felügyeleti elvárások), melyek érvényesítése a magas tőkeáttételes ügyletekkel kapcsolatban is releváns és elvárt.

Budapest, 2013. szeptember 12.

Dr. Szász Károly
elnök

[6/2013. számú vezetői körlevél a magas tőkeáttételes kereskedéssel összefüggő tájékoztatás egyes elveiről](#)

Tájékoztató a felügyeleti felülvizsgálati folyamat (SREP) útmutató módosulásáról

Módosult a SREP útmutató 5. számú melléklete, illetve az integrációs rendszerek értékeléséhez kapcsolódó tőkekövetelményekről szóló tájékoztató.

A Felügyelet a kis intézmények tőkekövetelményére vonatkozó felügyeleti előírásokat a jogszabályi változások figyelembe vételével módosította (SREP útmutató 5. számú melléklet, illetve integrációs rendszerek értékeléséhez kapcsolódó tőkekövetelmények). A felügyeleti felülvizsgálati folyamatról szóló módszertani útmutató (SREP kézikönyv) „VIII. Kis intézményekre (hitelintézetekre) alkalmazott felügyeleti felülvizsgálati folyamat” című fejezetének módosítására a kézikönyv éves felülvizsgálatakor kerül sor.

2013. szeptember 12.

Kapcsolódó anyagok

[ICAAP - SREP módszertani útmutatók](#)

[Tájékoztató az önkéntes intézményvédelmi tagság értékelése alapján előírt többlet tőkekövetelmények megszüntetéséről](#)

[Tájékoztató az önkéntes intézményvédelmi rendszerek értékeléséről és a kapcsolódó többlet tőkekövetelményről \(2013. április\)](#)

[5. sz. melléklet: Az önkéntes intézményvédelmi rendszerek minősítése a hitelintézeti szektorban \(frissítve: 2013. április\)](#)

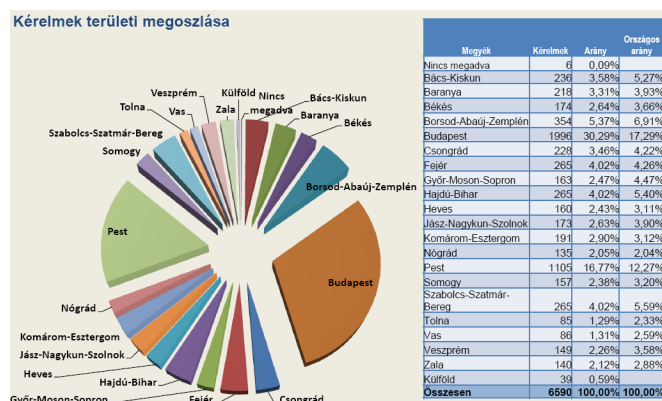
Tájékoztató a Pénzügyi Békéltető Testület működésének első két évéről

Az eltelt két év alatt – a jogalkotói szándéknak megfelelően – a PBT a pénzügyi fogyasztói jogviták területén mind a fogyasztók, mind a pénzügyi szervezetek számára a polgári peres eljárás valódi alternatívájává vált. A gyors, hatékony és ingyenes eljárás folytán egyre több fogyasztó fordul a PBT-hez pénzügyi fogyasztói jogvitájának rendezése érdekében. Az alábbiakban a tájékoztató részletét közöljük, a dokumentum teljes terjedelemben elérhető a [PBT honlapján](#).

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (a továbbiakban: Psztv.) rendelkezéseinek megfelelően a Pénzügyi Békéltető Testület (a továbbiakban: PBT) 2011. július 1-jétől kezdte meg működését. A jogalkotói szándék szerint a PBT feladta a fogyasztók és a pénzügyi szervezetek között a nyújtott szolgáltatással kapcsolatban létrejött szerződés megkötésével és teljesítésével kapcsolatos vitás ügyek bírósági eljáráson kívüli rendezése, melynek körében a PBT egyezség létrehozását kíséri meg, ennek eredménytelensége esetén az ügyben döntést hoz a fogyasztói jogok egyszerű, gyors, hatékony és költségkímélő érvényesítésének biztosítása érdekében.

Az eltelt két év alatt – a jogalkotói szándéknak megfelelően – a PBT a pénzügyi fogyasztói jogviták területén mind a fogyasztók, mind a pénzügyi szervezetek számára a polgári peres eljárás valódi alternatívájává vált. A gyors, hatékony és ingyenes eljárás folytán egyre több fogyasztó fordul a PBT-hez pénzügyi fogyasztói jogvitájának rendezése érdekében. Az ügyszám dinamikus növekedése a PBT iránti jelentős társadalmi bizalmat mutatja, amelyet a fogyasztók igényének megfelelő, a felek megállapodásán alapuló döntések egyre növekvő száma is visszaigazol. A PBT működésének első két évében összesen 1.908 ügyben, azaz a befogadott ügyek 48%-ában a felek konszenzusán alapuló döntés született, amely túlnyomó többségében a PBT által jóváhagyott egyezség (1595 db), részben pedig az eljárás folyamánként bekövetkező önkéntes szolgáltatói teljesítés formájában valósult meg.

Jelen tájékoztató a PBT megalakulása óta eltelt két év főbb működésre vonatkozó számaiba nyújt betekintést.

A Pénzügyi Békéltető Testület a vizsgált két évben 6.590 darab, fogyasztói jogvita rendezésére irányuló kérelmet dolgozott fel. A kérelmek 91%-át lezárták az eljáró tanácsok, míg 588 ügy folyamatban van.

Összes ügyszám:	6590	100,00%
Folyamatban:	588	8,92%
Lezárt:	6002	91,08%

Lezárt ügyekből			
Meghallgatással		Meghallgatás nélkül	
3260	100%	2742	100%

A PBT ezen túlmenően 4381 db adminisztratív ügyet is feldolgozott. Ebből legnagyobb arányt a közzétételek jelentették (3310 db) de jelentős számban nyújtottunk tájékoztatást is a hozzánk forduló ügyfeleknek (886 db) a fennmaradó ügyek (185 db) alátételével és egyéb ügyekkel kapcsolatos levelezést takarnak.

A beérkezett kérelmek 60%-a esetén indult eljárás. A kérelmek 40%-a esetén olyan kérelem fordultak a PBT felé, melyben annak nem volt hatásköre, vagy a kérelem nem felelt meg a jogszabályi követelményeknek.

Az eljáró tanácsok a lezárt ügyek 54%-ban tartottak meghallgatást. Számos ügyben több meghallgatásra is szükség volt, hogy a kérdésben döntés születessen.

Meghallgatással zárult ügyek	3260
Meghallgatás tűzése nélkül elutasított (be nem fogadott) kérelmek	2611
Meghallgatás kitűzése előtt a felek eljáráson kívül megállapodtak	67
Meghallgatás kitűzése előtt visszavont kérelmek	7
Meghallgatás nélkül, megszüntető határozattal lezárt kérelmek	3
Tájékoztatás kérés	51
Meghallgatás nélkül hozott Ajánlás	1
Meghallgatás nélkül kötött Egyezségek	2
Összesen	6002

A lezárások jogcímét vizsgálva megállapítható, hogy legnagyobb számban egyezségkötéssel zárult az eljárás, mely a Pénzügyi Békéltető Testület elsődleges célja.

2013. szeptember 2.

[Tájékoztató a Pénzügyi Békéltető Testület működésének első két évéről](#)

A PSZÁF elmarasztalta az MTI-t piacbefolyásolás miatt

Az MTI a Monetáris Tanács múlt heti kamatdöntése kapcsán közzétett hamis adatot tartalmazó gyors hírével tiltott piacbefolyásolást valósított meg – állapította meg a PSZÁF, amely ezért a hírügynökséget egymillió forint piacfelügyeleti bírság megfizetésére kötelezte. A hatóság megállapítása szerint a hírügynökség nem alkalmazott a hamis hír közzétételét megakadályozó kontrollmechanizmusokat.

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) 2013. augusztus 27-én napján észlelte, hogy a Magyar Távirati Iroda (MTI) által üzemeltetett elektronikus hírszolgáltató rendszerben 14:00 órakor az a gyors hír jelent meg, hogy a Magyar Nemzeti Bank (MNB) Monetáris Tanácsa 3,90%-ra csökkentette az irányadó jegybanki alapkamatlábát. (Az MNB által 2013. augusztus 27. napján 14:00 órakor közzétett kamatdöntés – mint azt az MTI gyors hírének címe helyesen tartalmazta – a jegybanki alapkamatlábát valójában 20 bázisponttal, 4,00%-ról 3,80%-ra csökkentette.) A PSZÁF piacfelügyeleti eljárást folytatott le annak tisztázására, hogy az MTI hamis hírközlése kapcsán sérültek-e a tőkepiacról szóló törvény piacbefolyásolás tilalmára vonatkozó rendelkezései.

A PSZÁF a piacfelügyeleti eljárás lefolytatását követően határozatban állapította meg azt, hogy a főtevékenységként hírügynökségi tevékenységgel foglalkozó – ezen belül kifejezetten Magyarország nemzeti hírügynökségeként működő - MTI jogszabályban rögzített alapvető kötelezettsége a pontos, alapos, tárgyilagos és felelős hírszolgáltatás. Az MTI azzal, hogy a vizsgált hírt gyors hírként adta ki, úgy ítélte meg, hogy a jegybanki alapkamatlábára vonatkozó adatok kimagasló hírértékkel bírnak.

A PSZÁF megállapította, hogy az adott helyzetben elvárható gondossági mérce egy hírszolgáltatással professzionálisan foglalkozó piaci szereplőtől megkövetelt olyan kontrollmechanizmus kiépítését és működtetését, amely hatékonyan képes megakadályozni akár a műszaki hibából, akár az emberi mulasztásból eredő, hamis információ közlését. Amennyiben 2013. augusztus 27-

én e követelmények érvényesültek volna az MTI eljárásában, úgy fel kellett volna ismerni a hamis információközlés lehetőségét.

A piacbefolyásolás tilalmára vonatkozó rendelkezések megsértése miatt a PSZÁF 1 millió forint bírság megfizetésére kötelezte az MTI-t. A hatóság enyhítő körülményként értékelte többek között azt, hogy az MTI angol nyelvű hírszolgáltatásában már a magyar nyelvű gyors hír kiadását megelőző másodpercben helyes adatot közölt, és a hamis adat megjelenésének észlelését mintegy 2 perccel követően a hamis információközléssel kapcsolatos javítást jelentetett meg, továbbá döntött a hamis információközlés jövőbeni újabb előfordulásának megakadályozása érdekében szükséges lépésekről. Szintén enyhítő körülményként értékelte a PSZÁF, hogy az MTI a piacfelügyeleti eljárás során együttműködött, a tényállás tisztázását, a jogszabálysértést eredményező folyamatok hatóság általi feltárását, rekonstrukcióját elősegítő magatartást tanúsított.

Budapest, 2013. szeptember 6.

Kapcsolódó anyagok

[Sajtóközlemény: A PSZÁF elmarasztalta az MTI-t piacbefolyásolás miatt](#)

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének H-PJ-III-B-37/2013. számú anonimizált határozata az MTI Magyar Távirati Iroda Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársasággal \(székhely: 1016 Budapest, Naphegy tér 8.\) szemben piacfelügyeleti bírság kiszabásáról](#)

A nyugdíjpénztári tagok díjterhelése (2000-2012)

Tekintettel arra, hogy a pénztártagok által fizetett díjak a pénztárvalasztásnál, illetve a pénztárak közötti esetleges átlépési döntésnél kiemelt jelentőséggel bírnak, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elemzési jelleggel áttekintette az önkéntes nyugdíjpénztárak díjstruktúráját.

A díjterhelési mutató célja egy olyan egységes mutatószám alkalmazása, amely segítségével tagokat éves szinten terhelő, a tagi befizetésekből és a hozamból levont díj megjeleníthető, és az egyes pénztárak esetében összehasonlítható.

Az önkéntes nyugdíjpénztárak működésük költségeit a pénztártagok illetve a munkáltatói tagok befizetéseiből levont díjból, a vagyonkezeléshez kapcsolódó tevékenységek ráfordításait a pénztártagok megtakarításait terhelő díjból fedezik. Az önkéntes nyugdíjpénztárra vonatkozó jogszabályi rendelkezések a díjlevonásra korlátokat írnak elő. A tag, illetve a munkáltatói tag

által teljesített befizetésnek az évi 10 000 forint összeghatárig terjedő részéből legfeljebb 10 %-ot, az évi 10 000 forintot meghaladó részéből legfeljebb 6 %-ot vonhat le a pénztár működésére. A tagdíjból levont díjrész tényleges mértékét a pénztár közgyűlése határozza meg, azt a pénztár alapszabálya tartalmazza. A befektetési tevékenység költségein belül a vagyonkezelésre levont költségek a jogszabály szerint nem haladhatják meg az éves átlagos befektetett vagyon 0,8 %-át. A befektetési tevékenység költségeivel kapcsolatos díjak a tagok megtakarításának hozamát csökkentik. A díjterhelési mutató e két célra levont összeg vagyona számított átlagos éves értéke.

A gyakorlatban a pénztárak általában a jogszabályban megengedett korlátnál alacsonyabb díjakat alkalmaznak.

A pénztártagok számára a nyugdíjpénztári megtakarításukat terhelő díjak csak meglehetősen bonyolultan ítéltethők meg. Díjnak egyrészt a befizetett tagdíjak működési és likviditási tartalékra jutó hányada, másrészt a megtakarítások befektetése után felszámolt díj (elsősorban vagyon és letétkezelési díj) tekinthető. (1A számítás alapjául vett tagdíjak nem tartalmazzák a tagok egyéb befizetéseit, a működési célra kapott rendszeres és eseti támogatásokat, adományokat, egyéb bevételeket.) A levont díjak vetítési alapja eltérő, a működési és likviditási tartalékra jutó díj a tagdíj arányában, a befektetési tevékenységhez kapcsolódó díjak a befektetett vagyonhoz viszonyítva vannak meghatározva. A díjterhelési mutató vizsgálatakor a pénztárak alapításától eltelt időre is tekintettel kell lenni. A megtakarítások kezdeti éveiben ugyanis a működési díjterhelés rész tetemes hányadot tesz ki a díjterhelésből, míg a befektetési tevékenységhez kapcsolódó díjak aránya csekélyebb, mivel a felhalmozott vagyon még nem számottevő. Később a – a felhalmozott vagyon növekedésével – a befektetési tevékenységhez kapcsolódó díjterhelés rész aránya fokozatosan nő a teljes díjterhelésen belül a működési díjterhelés részzel szemben, így hosszú távon már a befektetési tevékenységhez kapcsolódó díjrész a meghatározó. A korábbi években kiszámítottuk és közzétettük a magánnyugdíjpénztárak díjterhelési mutatóit. A szektorban bekövetkezett 2010. évi változások átgyűrűző hatásaként azonban a 2011. és 2012. évi tagdíjbevételek (a díjterhelési mutató legfőbb eleme) hiánya miatt a mutatók kiüresedtek, így e táblázatok közzétételétől (az előző évhez hasonlóan) eltekintünk.

Az önkéntes nyugdíjpénztárakra vonatkozóan változatlanul közöljük a vagyonnal súlyozott átlagos díjterhelési mutatót. A teljes üzleti évvel nem rendelkező, illetve a beolvadt pénztárak díjterhelési mutatói nem hasonlíthatók össze a korábbi időszakokkal, a többi pénztár adataival, ezért azokat nem tesszük közzé. A mellékelt számítás egyfajta megközelítése a díjterhelés kérdésének, azonban arra megítélésünk szerint mindenképpen alkalmas, hogy bemutassa a múltbeli és a jelenlegi díjterhelés mértékét, illetve alakulásának tendenciáját. A számítás eredményeként az elmúlt tizenhárom év pénztárankénti díjterhelését mutatjuk be.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján megállapítható, hogy az önkéntes nyugdíjpénztárak szektorszintű díjterhelése 2012-ben a fedezeti tartalékkal súlyozottan csökkent, a 2012. évi díjterhelés 0,89 % volt.

Szektorszintű súlyozott átlagos díjterhelés

Év	Önkéntes nyugdíjpénztárak		
	Teljes díjterhelés*	Működési díjterhelés rész**	Befektetési díjterhelés rész***
2000	1,97%	1,21%	0,77%
2001	1,72%	1,02%	0,70%
2002	1,66%	0,88%	0,78%
2003	1,49%	0,81%	0,68%
2004	1,35%	0,67%	0,68%
2005	1,24%	0,58%	0,66%
2006	1,18%	0,54%	0,64%
2007	1,06%	0,49%	0,57%
2008	1,13%	0,55%	0,57%
2009	0,97%	0,46%	0,51%
2010	0,92%	0,37%	0,54%
2011	0,93%	0,39%	0,54%
2012	0,89%	0,36%	0,53%

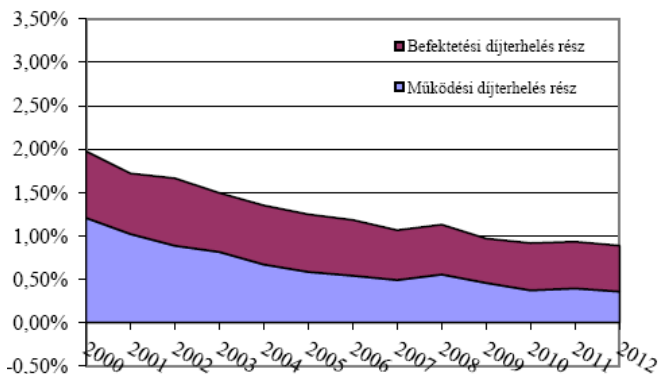
*A teljes díjterhelés a működési és likviditási tartalékra levont tagdíjrész és a befektetési tevékenységhez kapcsolódó költségek (vagyonkezelési díj, letétkezelési díj) összege a fedezeti tartalék vagyonára vetítve

** A működési díjterhelés rész a működési és likviditási tartalékra levont tagdíjrész összege a fedezeti tartalék vagyonára vetítve

*** A befektetési díjterhelés rész a befektetési tevékenységhez kapcsolódó költségek (vagyonkezelési díj, letétkezelési díj) összege a fedezeti tartalék vagyonára vetítve

Az alábbi grafikonon szemléletes módon megfigyelhető, hogy a vagyonarányos működési költségek hogyan alakultak.

Önkéntes nyugdíjpénztárak

DÍJTERHELÉS 2000-2012

A következő táblázatban szereplő százalékos értékek azt reprezentálják, hogy az önkéntes nyugdíjpénztári tagok átlagosan a megtakarításuk hány százalékát fizették ki működési, likviditási célra, illetve vagyonkezelési, letétkezelési díjként (évente). A feltüntetett díjterhelési mutatók a fedezeti tartalékot átlagosan terhelő díjakat mutatják, így az adott tag esetében a díjterhelés mértéke ezektől eltérhet.

Fontosnak tartjuk kiemelni, hogy a díjterhelés mértékének megítélésakor figyelembe kell venni az alábbiakat:

- A banki/biztosítói/munkáltatói csoportok esetenként direkt vagy indirekt módon finanszírozták a pénztár indí-

tásával kapcsolatos költségeket, amit a későbbi díjstruktúrájuk kialakítása során figyelembe vettek.

- A díjterhelési mutató a befektetésekhez kapcsolódó díjak tekintetében csak a pénztárnál közvetlenül megjelenő költségeket veszi figyelembe. A pénztár befektetési portfóliójának hozamát csökkenthetik közvetett befektetési költségek (pl. a pénztári portfólióban lévő befekteté-

si alapok alapkezelési díja), amelyek nem jelennek meg a díjterhelési mutatóban.

- A 2011. évben zajlott hitelintézeti végtörlesztési hullám az önkéntes nyugdíjpénztárak vagyonát csökkentette, ami a díjterhelési mutatóra hatással volt.

2013. szeptember 11.

[A nyugdíjpénztári tagok díjterhelése \(2000-2012\)](#)

Önkéntes nyugdíjpénztárak intézményenkénti díjterhelése

Pénztár	Tevékenység kezdete	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
3M Önkéntes Nyugdíjpénztár	1998	1,37%	1,16%	1,11%	0,96%	0,86%	1,07%	0,82%	0,81%	1,50%	0,80%	0,79%	0,93%	1,01%
AEGON Magyarország Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár - önkéntes pénztári ág	1995	2,57%	2,58%	2,55%	2,18%	1,90%	1,77%	1,55%	1,36%	1,08%	1,27%	1,19%	1,21%	1,02%
Allianz Hungária Nyugdíjpénztár - önkéntes pénztári ág	1996	2,46%	1,90%	1,94%	1,53%	1,68%	1,49%	1,44%	1,25%	1,37%	1,11%	1,09%	1,18%	1,08%
Aranykor Országos Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár - önkéntes pénztári ág	1995	1,73%	1,50%	1,62%	1,36%	1,08%	0,87%	0,79%	0,67%	0,81%	0,66%	0,66%	0,68%	0,65%
Aranykorona Önkéntes Nyugdíjpénztár	1995	1,87%	1,59%	1,89%	1,47%	1,65%	1,49%	1,22%	1,16%	1,03%	1,16%	0,57%	0,75%	0,65%
Artisjus Kiegészítő Nyugdíjpénztár	1995	0,68%	0,60%	0,64%	0,50%	0,44%	0,47%	0,81%	0,66%	0,64%	0,36%	0,64%	0,69%	0,62%
AXA Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár - önkéntes pénztári ág	1995	3,67%	2,90%	2,31%	1,90%	1,72%	1,69%	1,82%	1,30%	1,26%	1,04%	1,04%	1,30%	1,11%
BIZALOM Országos Önkéntes Nyugdíjpénztár	1994	2,30%	2,01%	1,73%	1,40%	1,44%	1,35%	1,07%	0,78%	0,85%	0,93%	0,62%	1,01%	0,95%
Bongrain Magyarország Önkéntes Nyugdíjpénztár	1999	1,54%	0,79%	0,63%	0,48%	0,43%	0,37%	0,36%	0,35%	0,43%	0,25%	0,39%	0,42%	0,24%
Budapest Országos Önkéntes Kölcsönös Nyugdíjpénztár	1997	2,12%	2,14%	2,13%	1,85%	1,55%	1,44%	1,35%	1,30%	1,37%	1,08%	1,05%	0,95%	0,89%
CAT Önkéntes Kölcsönös Nyugdíjpénztár	1995	1,31%	1,50%	0,96%	0,78%	0,42%	0,36%	0,30%	0,34%	0,88%	0,75%	0,73%	0,93%	0,72%
Chinoin Önkéntes Nyugdíjpénztár	1995	1,50%	0,88%	0,99%	0,67%	1,12%	1,13%	0,88%	0,67%	0,48%	0,71%	0,51%	0,50%	0,46%
CIB Önkéntes Kölcsönös Nyugdíjpénztár	1995	1,06%	1,01%	0,83%	0,68%	0,55%	0,44%	0,42%	0,42%	0,50%	0,44%	0,32%	0,34%	0,30%
Cimbora Nyugdíjpénztár	1996	1,33%	0,52%	0,51%	0,51%	0,48%	0,47%	0,46%	0,42%	0,43%	0,39%	0,36%	0,35%	0,33%
Danubius Szálloda és Gyógyuduló Rt. Munkavállalói Nyugdíjpénztára	1995	0,57%	0,49%	0,55%	0,48%	0,33%	0,66%	0,79%	0,64%	0,63%	0,54%	0,95%	0,68%	0,65%
DUNASTYR Polisztirolyártó Rt. Kiegészítő Nyugdíjpénztár	1996	0,38%	0,32%	0,03%	0,94%	0,78%	0,73%	0,73%	0,63%	0,67%	0,61%	0,60%	0,66%	0,65%
Eletút Első Országos Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár - önkéntes pénztári ág	1995	1,93%	1,20%	0,95%	0,88%	0,74%	0,73%	0,70%	0,62%	0,70%	0,65%	0,49%	0,49%	0,53%
Elmű Nyugdíjpénztár	1995	0,71%	0,85%	0,64%	0,64%	0,91%	0,40%	0,55%	0,43%	0,49%	0,82%	0,61%	0,51%	0,57%
Első Hazai Nyugdíjpénztár	1994	0,11%	0,12%	0,48%	0,42%	0,41%	0,44%	0,43%	0,48%	0,56%	0,52%	0,54%	0,56%	1,07%
Első Kalocsai Nyugdíjpénztár	1995	0,97%	1,05%	0,86%	0,73%	0,71%	0,87%	0,81%	0,69%	0,70%	0,60%	0,60%	0,59%	0,56%
Első Országos Iparászövetségi Nyugdíjpénztár	1995	1,31%	1,17%	1,08%	0,92%	0,73%	0,60%	0,58%	0,51%	0,56%	0,52%	0,49%	0,56%	0,48%
Első Rendőri Kiegészítő Nyugdíjpénztár, a Belügyi Nyugdíjpénztár	1995	2,18%	2,06%	1,83%	1,59%	1,36%	1,26%	1,22%	1,03%	1,43%	1,29%	0,86%	0,89%	0,65%
ERSTE BANK Országos Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár - önkéntes pénztári ág	1996	1,83%	1,78%	2,01%	2,38%	2,05%	2,11%	1,74%	1,49%	1,68%	1,29%	1,14%	1,22%	0,94%
FOGÁZ Kölcsönös Kiegészítő Nyugdíjpénztár	1996	2,15%	1,59%	1,16%	0,89%	0,31%	0,36%	0,36%	0,33%	0,76%	0,74%	1,00%	0,62%	0,62%
Generali Önkéntes Nyugdíjpénztár	1995	2,21%	1,72%	1,74%	1,77%	1,74%	1,79%	1,64%	1,55%	1,66%	1,18%	1,24%	0,62%	1,12%
Gyöngyház Önkéntes Nyugdíjpénztár	1996	2,04%	1,91%	1,78%	1,58%	1,35%	1,67%	1,49%	1,36%	1,42%	0,98%	1,31%	1,39%	1,26%
HALADÁS Regionális Önkéntes Nyugdíjpénztár	1995	2,13%	1,28%	1,82%	1,23%	2,28%	0,96%	0,98%	0,95%	1,09%	0,95%	0,87%	0,82%	0,80%
HONVED Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár - önkéntes pénztári ág	1995	2,14%	2,08%	2,16%	1,76%	1,21%	1,03%	0,74%	0,65%	0,78%	0,71%	0,85%	0,83%	0,71%
Hunfalpa Magyar Közforgalmi Píloták Nyugdíjpénztára	1995	2,92%	0,89%	1,27%	1,63%	1,39%	1,30%	0,99%	0,68%	0,74%	0,80%	0,44%	0,78%	0,42%
ING Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár - önkéntes pénztári ág	1996	2,15%	1,98%	2,02%	1,49%	1,34%	1,36%	1,26%	1,23%	1,26%	0,97%	0,96%	1,09%	1,06%
K&H Önkéntes Nyugdíjpénztár	2005							1,28%	1,43%	1,23%	1,05%	0,80%	0,80%	0,69%
Lilly Nyugdíjpénztár	1998	1,74%	1,45%	1,37%	1,05%	0,90%	0,95%	0,62%	0,37%	0,40%	0,29%	0,21%	0,19%	0,19%
Masped Kiegészítő Nyugdíjpénztár	1996	1,23%	1,33%	1,03%	0,93%	0,77%	0,66%	0,69%	0,69%	0,73%	0,64%	0,61%	0,67%	0,59%
Mentő Nyugdíjpénztár	1995	2,14%	1,52%	1,86%	1,67%	1,35%	1,15%	1,09%	0,95%	0,98%	0,87%	0,88%	1,13%	0,81%
Mező Nyugdíjpénztár	1994	1,92%	1,59%	1,36%	1,11%	1,12%	1,09%	1,18%	0,91%	1,05%	1,11%	0,76%	0,91%	0,82%
MKB Nyugdíjpénztár - önkéntes pénztári ág	1996	1,59%	1,54%	1,59%	1,43%	1,15%	1,12%	1,14%	1,06%	1,24%	0,95%	0,92%	0,89%	0,84%
Nyugdíjbiztosítási Dolgozók Nyugdíjpénztára	1996	1,44%	1,23%	1,25%	1,05%	0,93%	0,82%	0,81%	0,78%	1,09%	0,99%	0,83%	0,64%	0,58%
OFFICIUM Országos Nyugdíjpénztár	1995	1,82%	1,21%	1,93%	1,60%	1,79%	1,82%	1,74%	1,94%	2,26%	2,84%	1,95%	1,94%	3,35%
OTP Önkéntes Nyugdíjpénztár	1995	2,36%	1,92%	1,86%	1,82%	1,62%	1,43%	1,38%	1,28%	1,50%	1,11%	0,99%	0,96%	0,87%
Pannónia Nyugdíjpénztár, a CIG Partnerség tagja	1995	0,96%	0,85%	0,79%	0,73%	0,61%	0,61%	0,62%	0,54%	0,66%	0,55%	0,49%	0,50%	0,81%
Postás Kiegészítő Nyugdíjpénztár	1996	1,26%	1,37%	1,29%	1,23%	1,01%	1,01%	1,18%	1,14%	0,93%	0,97%	0,89%	0,81%	0,88%
PRAIS Önkéntes Nyugdíjpénztár	1995	2,02%	1,44%	1,75%	1,91%	1,26%	0,95%	n.a.	1,08%	1,01%	1,04%	1,03%	1,20%	1,04%
Quaestor Országos Önkéntes Nyugdíjpénztár	1996	1,26%	1,33%	1,16%	1,08%	0,96%	1,35%	1,45%	1,25%	1,34%	1,14%	1,30%	1,45%	0,90%
RABA Önkéntes Kiegészítő Nyugdíjpénztár	1996	1,10%	0,57%	0,48%	0,54%	0,57%	0,70%	0,58%	0,45%	0,71%	0,46%	0,46%	0,54%	0,58%
Richter Gedeon Rt. mellett működő Nyugdíjpénztár	1995	1,46%	0,43%	0,41%	0,40%	0,35%	0,38%	0,37%	0,38%	0,42%	0,37%	0,34%	0,35%	0,35%
Taurus Önkéntes Nyugdíjpénztár	1994	0,88%	0,67%	1,24%	0,82%	2,09%	1,52%	0,93%	0,74%	0,87%	0,84%	0,91%	0,71%	0,60%
TEMPO Nyugdíjpénztár	1995	2,08%	1,96%	1,79%	1,64%	2,78%	1,69%	1,52%	0,98%	1,69%	1,35%	0,87%	0,63%	0,55%
Tradíció Önkéntes Kölcsönös Kiegészítő Nyugdíjpénztár	2007								5,05%	2,73%	1,81%	1,08%	1,18%	0,72%
Újszászi Szövetkezeti Nyugdíjpénztár	1997	1,95%	1,90%	1,17%	1,05%	1,02%	1,15%	0,99%	1,07%	0,85%	0,98%	1,04%	0,79%	1,01%
Vasutas Önkéntes- és Magánnyugdíjpénztár - önkéntes pénztári ág	1998	1,75%	1,39%	1,29%	1,12%	0,90%	0,76%	0,69%	0,65%	0,86%	0,76%	0,71%	0,68%	0,59%
Voláncsalád Nyugdíjpénztár	1996	2,11%	2,05%	1,77%	1,54%	1,36%	1,39%	1,09%	0,98%	0,87%	0,86%	0,51%	0,77%	0,80%
XI. Kerületi Polgármesteri Hivatal Munkavállalói Nyugdíjpénztára	1995	1,44%	1,30%	1,40%	0,66%	1,23%	1,23%	1,55%	0,96%	1,03%	1,00%	1,05%	0,92%	0,33%
Zugliger Önkéntes Kölcsönös Országos Nyugdíjpénztár	1997	1,74%	1,52%	1,61%	1,26%	1,15%	1,09%	1,07%	0,89%	0,82%	0,57%	0,51%	0,62%	0,48%

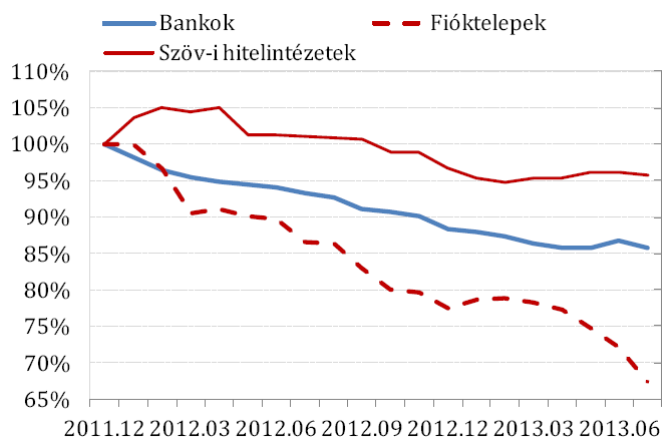
Gyorselemzés – a hitelintézeti szektor a 2013. júliusi adatok alapján

A részvénytársasági hitelintézetek, hitelintézeti fióktelepek, szövetkezeti hitelintézetek adatainak gyorselemzése az adott időszakban először megjelenő, legfrissebb adatokra tér ki. A mérlegadatokat árfolyamszűrtten elemezzük, az ettől való eltérést külön jelezzük.

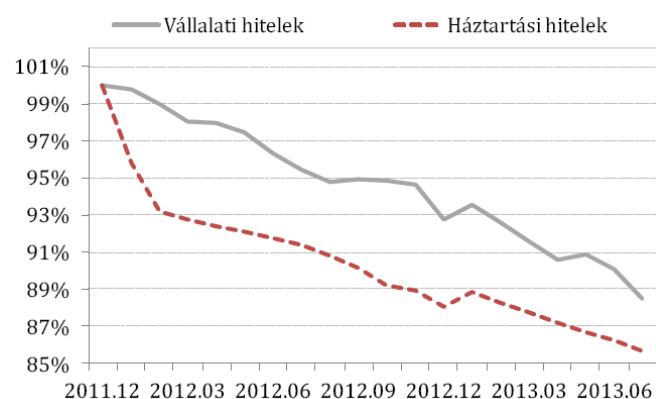
A hitelintézeti szektort 2013 júliusában továbbra is az összehúzó hatás jellemezte. Mind a vállalatok, mind a háztartások hitelintézeti hitelállománya csökkent, és a forrásoldalon is – a júniusi után – még kissé gyorsult a háztartási betétállomány, valamint a külföldi források visszaesése. A Növekedési Hitelprogram hatása az augusztusi és még inkább a szeptemberi állományi számokban lesz látható.

A **hitelintézetek** bruttó ügyfélhitel állománya júliusban összesen 1,3%-kal csökkent, és ezen belül mindhárom alszektornál (bankok, szövetkezeti hitelintézetek, fióktelepek) visszaesett a hitelaktivitás.

A hitelintézetek hitelállományának alakulása (2011. december = 100)

A hitelintézetek vállalati és háztartási hiteleinek alakulása (2011. december = 100)

A **vállalati hitelek állománya** 1,8%-kal, a háztartási hiteleké 0,6%-kal lett alacsonyabb júliusban. A Növekedési Hitelprogram hatása júliusban még csak a vállalati hitelfolyósítások számát emelte meg, mert akkor döntően hitelkiváltás történt. Az állományi hatás egyelőre nem érzékelhető az adatokban, ez utóbbi mértéke annak függvénye, hogy a teljes hitelintézeti szektorban az újonnan folyósított hitelek meghaladják-e a lejáró hitelek állományát.

Júliusban is kiemelkedően nagymértékben, az előző havi 5,5% után ezúttal 6,7%-kal csökkent a fióktelepek vállalati hitelállománya úgy, hogy intézményi változás nem volt a szektorban. A bankoknál 1,6%-os volt a vállalati hitelállomány bővülése, míg a szövetkezeti hitelintézeteknél – az előző havi 1,1%-os bővüléssel szemben – 0,3%-os csökkenés következett be. A háztartások hiteli kiegyensúlyozott havi ütemben csökkentek: a bankoknál 0,6%-kal, a szövetkezeti hitelintézeteknél 0,8%-kal, a fióktelepeknél pedig 0,5%-kal esett vissza az állomány.

A **lakossági hitelek** belül mind a jelzáloghitelek, mind a gépjármű hitelek, mind pedig az egyéb fogyasztási hitelek állománya csökkent július folyamán, miközben a folyószámlahiteleké valamelyest emelkedett.

Ez alkalommal a hitelintézetek szuverén eszközeinek állománya és mérlegfőösszege belüli súlya is csökkent 240 Mrd Ft-tal, illetve 0,4 százalékponttal, így a mérlegfőösszeg is csökkent. A változás a jegybanksi kéthetes kötvényállománynak köszönhető, miközben az állampapírok és a jegybanksi betétek nőttek. A jegybanksi eszközök és állampapírok együttes részesedése az eszközökből ezzel együtt továbbra is magas, 24,4%.

A **hitelintézetek** belföldi ügyfélbetét állománya a júniusi 1,1% után júliusban 1,3%-kal csökkent. A vállalati betéteknél alig érzékelhető, 0,2%-os növekedés történt, a háztartások esetében azonban folytatódott a gyors ütemű erózió: júliusban egy hónap alatt 2,4%-kal esett vissza a betétállomány. Ezzel az idén eddig összességében 7,4%-kal zsugorodott a belföldi betétállomány, mivel az ügyfelek inkább a magasabb hozamú alternatív megtakarítási formákat (főként a befektetési jegyeket és az állampapírokat) részesítik előnyben. A háztartási ügyfelek hozamkeresése a hitelintézetek csökkenő forrásigényével is találkozott, amit az is mutat, hogy a belföldi mellett a közvetlen külföldi finanszírozás is visszaesett, sőt mértéke a júniusi alacsony érték (0,4%) után júliusban újra gyorsult, 2,2%-os volt. A két hatást részben ellensúlyozta, hogy júliusban megjelent a források között 60 Mrd Ft hosszú lejáratú jegybanksi felvett hitel, a Növekedési Hitelprogram refinanszírozási lába.

2013. szeptember 23.

[Gyorselemzés: Hitelintézeti aktivitás – 2013. júliusi statisztikai adatok](#)

[Részvénytársasági hitelintézetek idősorai \(frissítve a 2013. júliusi adatokkal\)](#)

[Hitelintézeti fióktelepek idősorai \(frissítve a 2013. júliusi adatokkal\)](#)

[Szövetkezeti hitelintézetek idősorai \(frissítve a 2013. júliusi adatokkal\)](#)

Gyorselemzés – 2013. júniusi befektetési szolgáltatói adatok

A befektetési vállalkozások havi mérleg, a befektetési szolgáltatók havi forgalmi és idegen tulajdonú értékpapír adatai mellett ezúttal a befektetési vállalkozások 2012. évi auditált eredmény és mérleg adatai.

A befektetési szolgáltatók forgalma a korábbi folyamatoknak megfelelően alakult júliusban is. A bizományosi forgalom továbbra is nőtt, azon belül a származtatott forgalom bővülése júliusban megállt, miközben az azonnali értékpapír forgalom töretlenül emelkedett. Az idegen tulajdonú értékpapírok aktuális árfolyamon számított állománya az eszközárak alakulásának köszönhetően tovább nőtt, érdemi volumennövekedés ugyanakkor továbbra sincs.

A befektetési szolgáltatók összesített 12-havi forgalma továbbra is változatlan. Az össz-forgalom közel 90%-át kitevő saját számlás havi forgalom stagnál, míg a fennmaradó részt képviselő bizományosi forgalom folytatta a tavalyi év második felében megkezdett dinamikus bővülését.

A havi bizományosi forgalom júliusban megközelítette a 2010-2011-ben látott szinteket. Korábban ebben döntő szerepet játszott a származtatott ügyletek növekedési üteme, ami azonban júliusban erőteljes visszaesést mutatott. Eközben az azonnali értékpapír ügyletek korábbi hónapokban is növekvő forgalma nem tört meg. Az ügyfélmegbízások száma is dinamikusán nőtt, így a kisebb forgalomban elsősorban az átlagos és az annál nagyobb összegű származtatott megbízások volumenének csökkenése játszott szerepet. Az azonnali értékpapír forgalom bővülése minden szolgáltatói formára jellemző volt az elmúlt időszakban. Az ügyfelek számára végzett szolgáltatások jövedelmezőségét várhatóan kedvezően érinti majd a bizományosi forgalom felfutása.

Júliusban folytatódott a piaci értéken számított kezelt vagyon növekedése, a növekmény azonban elsősorban árváltozásból fakadt. A 2013. július végén 23,4 ezer Mrd Ft kezelt vagyon a tavalyi év végéhez képest 9,6%-os, az egy évvel korábbihoz képest 13,8%-os növekedést jelent. Az elmúlt egy évben a kedvező piaci hangulat a befektetési szolgáltatók szektorában elsősorban az eszközárak változásán keresztül jelentkezett. Az eszközár, a devizaárfolyam, illetve a fogyasztói árváltozás hatásától meg-

Befektetési szolgáltatók alatt a befektetési vállalkozásokat, a külföldi befektetési vállalkozások magyarországi fióktelepeit, a hitelintézeti részvénytársaságait, valamint a hitelintézeti fióktelepi formában működő befektetési szolgáltatási tevékenység végzésére engedéllyel bíró és ténylegesen tevékenységet folytató intézményeket értjük.

tisztított „reál” ügyfélvagyon gyakorlatilag 2012 eleje óta változatlan, vagyis volumenében csak alig érzékelhető ütemben bővül az ügyfelek szolgáltatóknál kezelt értékpapír állománya. Ebben a befektetési eszközök iránti gyengébb kereslet mellett szerepet játszhat az is, hogy a háztartások értékpapír (azon belül is állampapír) befektetéseinek jelentős része nem a vizsgált szolgáltatóknál jelenik meg.

A kezelt vagyon eszközár hatástól megtisztított összetétele az elmúlt évben egyértelműen az állampapírok és az állampapírba fektető alapok befektetési jegyei javára mozdult el. A befektetők típusa szerint kismértékű eltolódás figyelhető meg a devizabelföldi ügyfelek, azon belül a devizabelföldi intézményi ügyfelek javára.

2013. szeptember 23.

Kapcsolódó anyagok

[Gyorselemzés – 2013. júliusi befektetési szolgáltatói adatok](#)

[Befektetési vállalkozások idősorai \(frissítve a 2013. júliusi adatokkal\)](#)

[Befektetési alapok idősorai \(frissítve: 2013. II. negyedéves adatokkal\)](#)

[Befektetési szolgáltatók kereskedési adatai és idegen tulajdonú értékpapír-állománya \(frissítve a 2013. júliusi adatokkal\)](#)

A Felügyelet 2013. évi második fogyasztóvédelmi kockázati jelentése

Az elemzés a 2013. évi tavaszi jelentés utókövetése, mely a fogyasztóvédelmi szempontból leginkább releváns folyamatok alakulását tekinti át, és elsődlegesen visszacsatolás az első féléves elemzésen alapuló jelentés fő megállapításaira. Az alábbiakban a jelentés összefoglaló fejezetét közöljük, a teljes dokumentum elérhető a [Felügyelet honlapján](#).

A 2013. év második félévében összeállított Fogyasztóvédelmi kockázati jelentés (Jelentés) – a korábbi gyakorlatnak megfelelően – rövidebb terjedelmű, „up-date” jellegű, azaz alapvetően a 2013. évi tavaszi jelentés utókövetése, mely a fogyasztóvédelmi szempontból leginkább releváns folyamatok alakulását tekinti át, és elsődlegesen visszacsatolás az első féléves elemzésen alapuló jelentés fő megállapításaira. A PSZÁF Termékfejlesztési és értékesítési felmérése („Market Intelligence”) évente egyszer, tavasszal kerül lebonyolításra. Így a Jelentés készítése során nem rendelkezünk újabb, rendszerezett kvalitatív piaci információkkal, valamint a májusi jelentéshez képest egy további negyedév vonatkozásában álltak rendelkezésre újabb számszaki adatok.

PÉNZPIACI SEKTOR

HÁZTARTÁSOK HITELEZÉSE

Hitelkereslet/hitelkínálat

A hitelkereslet jövőbeni esetleges élénkülésével kapcsolatban pozitív tényezők lehetnek az enyhén növekvő foglalkoztatottság, valamint a fogyasztói bizalmi index 2012 második felétől tapasztalható növekedése. A reálbérek növekedése is megindult, a háztartások nettó pénzügyi vagyona enyhén, de stabilan növekszik. A lakossági hitelkereslet stagnálását jelenleg valószínűleg a még mindig jelentős eladósodottság (törlesztési teher) okozza.

A hitelintézetek a közeljövőben még mindig elsősorban a fogyasztási hitelek szegmensében növelnék a hitelkínálatot, a lakáscélú hitelek piacán pedig továbbra is az állami kamattámogatások által generált keresletélénkülésre számítanak. Termékoldalon fontos jellemző a különböző áthidaló és adósmentő termékek folyamatos jelenléte.

Lakossági hitelállományok

A lakossági hitelállományok csökkennek, annak ellenére, hogy a hitelnyújtók bővíteni próbálják a kínálatot. A hitelintézetek működésének egyik kulcsfeladata a közeljövőben is a folyamatosan csökkenő állományok és a még mindig jelentős devizakitettség kezelése marad, ebben kiemelt szerepük van a jelenleg is létező (valamint kialakítás alatt álló) intézményi és állami adósmentő, adósságkezelő programoknak.

Az árázásban az utóbbi fél évben nem történt jelentős változás, a fennálló állományokon gyakorlatilag változatlanok a kamatszintek. A HUF alapú hiteleknél megfigyelhető az áruhitel THM-jének növekedése, a többi hiteltípusnál enyhén csökkenő a trend.

A bankok a következő időszakra a lakáscélú jelzáloghitelhez szertenderjeinek kis mértékű, a fogyasztási hitelek szertenderjeinek

jelentős enyhülését várják. Utóbbi a túlzott lakossági eladósodottság révén hordozhat fogyasztói kockázatokat, ám fontos kiemelni, hogy a felmérések alapján a lazítás nem a legkockázatosabb módon (törlesztőrészlet/jövedelem sztenderd enyhítése) várható, hanem a hitelfelvételért felszámolt díjak, illetve a „scoring”-rendszereken keresztül. A díjak tervezett csökkentése fogyasztóvédelmi szempontból előnyös, azonban lakossági scoring-rendszerek lazítása fogyasztóvédelmi szempontból kockázatos lehet.

Nemteljesítő/nem problémamentes hitelek aránya

2013 közepére a nem problémamentes hitelek aránya a teljes állományon belül túllépte az 55%-ot. Az előző fogyasztóvédelmi kockázati jelentésekben megfigyelt trend erősödni is látszik, különösen a jelzáloghiteleknél. Kiemelést érdemel, hogy – annak ellenére, hogy a társadalmi figyelem elsősorban a jelzálogalapú hitelekre irányul – a nem-jelzálog fedezett hiteleknél is súlyos és növekvő problémákra utal a nem-problémamentes ügyletszám és állomány nagysága.

LAKOSSÁGI BETÉTEK, MEGTAKARÍTÁSOK, SZÁMLAVEZETÉS ÉS KAPCSOLÓDÓ SZOLGÁLTATÁSOK

A háztartások pénzügyi megtakarításainak jelentős része (mintegy 40%-a) továbbra is a hitelintézetek kínálatában szereplő, betétjellegű termékekben testesül meg. A betéti és egyéb pénzügyi megtakarítási termékek között 2013 első felében változatlanul szignifikáns súlyt képviseltek az egyszerű, rövid lejáratú betéti termékek. Ugyanakkor a 2013 év közepére a nem részvény típusú értékpapírokban (például állampapírok) elhelyezett lakossági megtakarítások állománya az előző évhez képest jelentősen növekedett, valamint dinamikusan nőtt a befektetési jegyek forgalma is.

A pénzügyi tranzakciós illeték mértéke 2013. augusztus 1-jétől megváltozott, ami végső soron az ügyfelekkel szemben felszámított díjak, költségek emelkedéséhez vezethet. A díjak, költségek mértékének megváltozása, emelkedése következtében a fogyasztók körülbekintő, saját igényeiknek és fizetési szokásaiknak leginkább megfelelő számla- és szolgáltató választása, valamint a bankváltás továbbra is kiemelt jelentőségű. A Felügyelet 2013. augusztus elején a korábbi fogyasztóvédelmi intézkedéseit (Bankszámlaválasztó program, kiadvány, kisfilm) kiegészítette: figyelemfelhívást és gyakori kérdések és válaszok elnevezésű tájékoztatót tett közzé a fogyasztók számára, melyben összegyűjtötte a legfontosabb tudnivalókat a pénzügyi tranzakciós illetékről, az egyoldalú szerződésmódosítás lehetőségéről, valamint az ügyfél kapcsolódó jogairól és lehetőségeiről.

BIZTOSÍTÁSI SZEKTOR

A Felügyelet javaslatainak eredményeként a biztosítási szektort érintően megvalósult néhány fontos jogszabály módosítás. Ezek közül kiemelkedő jelentőségű az MLM értékesítési rendszer részleges tilalmának törvényi szintű kimondása a biztosítási szektorban, a közvetítők díjkezelésre vonatkozó új tájékoztatási kötelezettsége, illetve szintén új törvényi szintű előírás a közvetítők kötelező szakmai továbbképzése.

A biztosítási piaci tendenciák alapján megállapítható, hogy folytatódott a biztosítási piac stagnálása, ami az élet ágban erőteljesebben érzékelhető. A szerződésszám csökkenése a folyamatos díjas unit-linked ágazat visszaszorulása miatt látványos. A hagyományos életbiztosítások kumulált díjbevétele kevésbé erodálódott, mint a unit-linked biztosítások díjbevétele. Az életbiztosítások visszavásárlása növekvő trendet mutat.

TŐKEPIACI SZEKTOR

A lakosság által forintban tartott állampapír állomány 2013 júniusára megközelítette az 1500 Mrd forintot, ami az előző év végéhez képest kb. 25%-os növekedést mutat fél év alatt. Az új eladásokat a rövid futamidejű papírok dominálják, ugyanakkor továbbra is jelentős a hosszabb futamidejű „Prémium” államkötvények (PMÁK) értékesítése. A forintban denominált állampapírok mellett az ÁKK Zrt. az euróban denominált állampapír (PEMÁK) lakossági értékesítésére is hangsúlyt helyezett. Fogyasztóvédelmi szempontból továbbra is fontos az állampapírokhoz kapcsolódó kamat- és likviditási kockázattal kapcsolatos tájékoztatás.

A betéti kamatok 2012 második felében megindult markáns csökkenése, valamint az állampapír piaci hozamszintek szignifikáns esése következtében a befektetési alapok vagyona 2013 első

fél évében több mint 20%-kal nőtt, főként a rövid kötvénycsomagok, a vegyes alapok, illetve az abszolút hozamú alapok befektetési jegyeiből értékesítettek nagy mennyiséget. Ez a tendencia a megtakarítási szerkezet átrendeződését mutatja, a bankbetétekből állampapírokba, illetve befektetési jegyekbe áramlik a lakosság pénzügyi vagyonának jelentős része. A fenti folyamat továbbra is része annak a historikusan is ismert jelenségnek, amikor tartós hozamszökkenést követően a lakossági befektetők egy része jelentős volumenben vásárolja a befektetési jegyeket a kedvező visszatérítő hozamok hatására. Ez – ahogyan az előző jelentésünkben már kiemeltük – nem megfelelő időzítés esetében akár tőkevesztéshez is vezethet (így például 2003-ban). A Felügyelet továbbra is fontosnak tartja, hogy a szolgáltatók a szóbeli tájékoztatás során egyértelműen hívják fel a befektetők figyelmét a hozamingadozásokkal kapcsolatos ilyen típusú kockázatokra. A magas tőkeáttételű ügyleteken a lakossági nyitott pozíciók becsült eredménye folyamatosan jelentős veszteséget mutat, és az év közbeni eredmény értékek változékonysága jól érzékelteti az ügyletfajta jelentős kockázatait. A Felügyelet továbbra is elvárja, hogy a szolgáltatók az ügyfelek tájékoztatása során egyértelműen hívják fel a befektetők figyelmét a hozamingadozásokkal kapcsolatos ilyen típusú kockázatokra. Annak érdekében, hogy a magas tőkeáttételes ügyletek kockázatai sztemerdiszintan, és közérthető módon jelenjenek meg a szolgáltatók honlapjain és kereskedési platformjain, a Felügyelet a szolgáltatói gyakorlatot orientáló vezetői körlevelet dolgozott ki.

A pénztári szektor vonatkozásában 2013 májusa óta nem történt fogyasztóvédelmi kockázati szempontból releváns változás.

2013. szeptember 20.

[A Felügyelet 2013. évi második fogyasztóvédelmi kockázati jelentése](#)

Megjelent a Felügyelet új, a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás egyes kérdéseiről szóló online kiadványa

A díjhirdetésre és a biztosítóváltásra vonatkozó legfontosabb tudnivalókat online kiadványunkban foglaltuk össze.

A gépjárművel való közlekedés „veszélyes üzem”, az esetleges balesetekben az utasok és a gépjárművek is komolyan megsérülhetnek. A mások vagyonában okozott károkat és személyi sérüléseket minden gépjármű üzemben tartója (tulajdonosa) köteles gépjármű-felelősségbiztosítást (röviden: KGFB-t) kötni, és annak díját fizetni. Nem mindegy azonban, mekkora ez a díj. Évente egyszer lehetőségünk van biztosításunkat felülvizsgálni és biztosítót váltani.

Fogyasztóvédelmi kiadványunkban összefoglaltuk többek között a biztosítási évfordulóval, a biztosítóváltás menetével és a díjfizetéssel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat.

2013. szeptember 10.

[Díjhirdetés és biztosítóváltás](#)

Szakmai konzultáció a direkt kárrendezés esetleges magyarországi bevezetéséről

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (a továbbiakban: Felügyelet) nyilvános konzultációra bo-csátja az alábbi anyagot. Az anyaghoz bárki hozzászólhat kizárólag írásban a karrendezes@pszaf.hu e-mail címen, 2013. november 1-ig. A hozzászólásában kérjük, kövesse a vitaanyagban feltett kérdéseket. Ha kifejezetten nem kéri az ellenkezőjét, hozzászólását honlapunkon közzétesszük. Az alábbiakban a dokumentum bevezetőjét közöljük a szöveg teljes terjedelmében elérhető [honlapunkon](#).

BEVEZETŐ

A PSZÁF 2012. február 14-én, honlapján közzétett egy konzultációs anyagot „a biztosítási kárrendezési gyakorlat lehetséges ügyfélszempon-tú javításáról” (http://www.pszaf.hu/bal_menu/szakkonz/hazai_konzultaciok/2012/karrendezesi_gyakorlat_120214.html). Ebben a következő témákat vetettük fel:

1. A kárrendezés részletesebb, jogszabályi szabályozása;
2. A kárszakértők nyilvántartása és kötelező, egységes szakképzése;
3. A kárrendezői tanácsadói kategória bevezetése;
4. A kollektív kárképviselet lehetőségének bevezetése.

Az anyaghoz számos hozzászólás érkezett (főleg az 1. pont-hoz), amelyek élesen megosztottak (ezeket is közzétettük a honlapunkon). Az egyik tábor szerint időszerű volt a témát felvetni, s támogatják a PSZÁF javas-latait, a másik szerint nincs sem-miféle probléma, s ezért semmiféle további szabályozásra nincs szükség.

Mivel a szakmai közvélemény ennyire megosztott a kérdésben, ezért egyelőre tovább vizsgáljuk a kér-déskört s a lehetséges te-endők körét. A vizsgálat során akad-tunk rá a direkt kárrendezés témakörére, amely (többé-kevésbé átfogó) megvalósulása esetére több, a kárrendezéssel kapcsolatos probléma megoldását ígéri. Ugyanakkor bevezetésével szemben ellenvetések is felhozhatók.

A fentiek miatt erről a témáról egy új konzultációs anyagot bo-csátunk ki az alábbiakban, amiben meg-kíséreljük leírni a direkt kárrendezés működését, potenciális előnyeit és lehetséges probléma-it, arra keresve a választ, hogy az előnyök túlszárnyalják-e a hátrányokat, vagyis érdemes-e azt Magyarországon, valamilyen formában átfogóan bevezetni.

A DIREKT KÁRRENDEZÉS LÉNYEGE

A direkt kárrendezést több ország alkalmazza (néhány már évtizedek óta) a gépjármű kötelező fele-lősségbiztosítás dologi kárai („pléhkárai”) vonatkozásában (néhány helyen már kiter-jesztve azt a könnyű személyi sérülé-ses esetekre is). Lényege, hogy a károsultnak saját biztosítójához kell fordulnia a kárrende-zés ügyében, nem pedig a károkozó biztosítójához – mint most Magyarországon. Ebből már látszik, hogy jellemzően miért szű-kítik le a dolgot a KGFB dologi károkra:

1. a kárrendező biztosítók közötti választás kérdése eleve csak a felelősségbiztosításnál merül fel – a többinél adott, hogy ki „az én biztosítóm”,

2. a felelősségbiztosítások közül csak a KGFB, azon be-lül pedig csakis a dologi károk olyanok, hogy biztosan mindkét érintettnek van biztosítója ugyanarra a koc-kázatra. (A személyi sérülé-ses károk nagy részére ez szintén igaz, de ott a sértettek lehetnek gyalogosok, vagy felelősségbiztosítással nem rendelkező járművet (pl. biciklit) vezetők is. Ha a károsultnak nincs biz-tosítása, akkor kár esetén a direkt kárrendezésnél „le-bukott”, ha a károkozónak nincs, akkor a ká-rosultnak még kevesebb problémája adódik ebből direkt kárren-dezés esetén, mint jelenleg, ahol egyébként a jogsza-bályok ezt a helyzetet már hézagmentesen kezelik.)

A direkt kárrendezésnek több előnye van mind a biztosító, mind az ügyfelek számára, de vannak bizo-nyos hátrányai, költségei is. A fő kérdés, amit nekünk meg kell vizsgálni, hogy a várható előnyök meghaladják-e a várható költségeket?

ELŐNYÖK:

- az ügyfél számára elsősorban az, hogy előre tudja, hogy kár esetén hova kell fordulnia, s ez alap-ján tudatosan vá-laszthatja ki a KGFB biztosítóját. Azt is tudja, hogy a biztosítójának érdeke őt jól kiszolgálni, mert különben nem nála fogja megújítani a szerződését. Ezzel szemben jelenleg a ká-rosult (bal)szerencséjén múlik, hogy kár esetén hova kell fordulnia, s milyen lesz a kárügyintézés színvonala. Abban is biztos lehet, hogy a kárrendező biz-tosító alapvetően a kártérítés összegének a leszorításában érdekelt, lényegében közömbös számára a más biztosító ügyfelének az elégedett-sége, vagy elégedetlensége;
- a biztosító számára a fő előny, hogy a kárrendezéssel is magához tudja láncolni az ügyfelét, tehát nő az ügyfél-megtartási eszköztára. Ennél is fontosabb talán, hogy emiatt az ügyfél érdekelt lesz abban is, hogy milyen a kár-rendezés színvonala, ezért ezt a díjban is hajlandó lesz elismerni. Emi-att a biztosítók érdekeltnek lesznek a mi-nőség javításában is, nem csak az árak leszorításában, s az ügyfeleknek pedig nem feltétlenül a legolcsóbb KGFB lesz a legelőnyösebb. Vagyis véget érne a mai egyoldalú díjverseny. (A KGFB kampány – ügyfélvédelmi szem-pontból aggályos - eltörlésével ez – várhatóan – amúgy is vé-get ér!)

A direkt kárrendezés költségei az ügyfeleket terhelik, s a díjak (a rendszer bevezetése előtti díjszinthez képesti) emelkedésében manifesztálódnak. Ennek alapvetően két oka van, egy akceptál-ható, s egy problemati-kus:

- a díjak a bevezetés után valószínűleg emelkednek, hiszen

az ügyfeleknek most már érdemes meg-finanszírozniuk a kárrendezési szolgáltatások színvonalának emelkedését, ami most már konkrétan őket szolgálja. Ez elvileg akceptálható díjmelési ok, hiszen az emelt díjért az ügyfél többlet-szolgáltatást kap;

- van azonban egy problematikusabb ok is, mégpedig az, hogy ennél a rendszerrel a kárrendezés-ben megjelenik egyfajta morális kockázat, ami szintén díjmelő hatású. Az emiatti díjmelés egy-értelműen nem szolgálja az ügyfelek érdekeit. Vannak azonban a nemzetközi gyakorlatban kísérletek ennek a problémának a kezelésére – kérdés, hogy ez megfelelő-e, s ha igen, nem teszi-e túl bonyolulttá a rendszert?

Ahhoz, hogy megértsük a kárrendezésnél fellépő morális kockázatot, néhány szót kell ejteni arról, hogy hogyan történik a károk elszámolása a biztosítók között a direkt kárrendezés esetében. Nagyon fontos leszögezni, hogy az, hogy a károsult biztosítója rendezi a kárt, nem változtat azon az alapelven, hogy a kárt végső soron a károkozó biztosítója finanszírozza, vagyis a háttérben az érintett biztosítóknak el számolniuk egymással. Az elszámolásnak a gyakorlatban két fő módszere alakult ki, de a direkt kárrendezésben lényegében csak és kizárólag a másodikat használják az első hibái miatt. Viszont az előbb említett morális kockázatot a második módszerben sem küszöbölték ki teljesen – bár az elsőhöz képest jelentősen csökkentették.

- Az elszámolás első, történetileg korábban kialakult módszere a tételes elszámolás. A károsult biztosítója felméri a kárt, saját szabályai szerint akkora kártérítést állapít meg, amekkorát gondol, majd a számlát benyújtja a károkozó biztosítójának, aki kifizeti azt. (Vagy nem, ha nem bízik meg a másik biztosítóban. Ekkor viszont lényegében meg kell ismételni a kár-rendezést, s egyet nem értés esetén – akár bíróságon is – vitatkozni a másik biztosítóval, növelve ezzel a kár-rendezési költségeket.) Az eljárással szemben legalább két súlyos kifogás hozható fel:
 - a tételes elszámolást az erős biztosítók fegyverként is használhatják a kisebbek ellen, mint azt magyar példa is mutatja. Magyarországon ugyanis néhány nagyobb biztosító kb. egy évtized-del ezelőtt, egyoldalúan bevezette az aktív kárrendezésnek nevezett rendszert, ami lényegében tételes elszámolású direkt kárrendezésként működik. Ezeknek a nagyobb biztosítóknak a kárrendezése akkoriban – a kisebb biztosítók szakértői szerint – indokolatlanul „laza” volt, ami tükröződött a magas kárösszegekben, s végső soron a nagy biztosítók díjaiban is. A kisebb biztosítók ebből próbáltak versenyelőnyt faragni: fegyvermezzel kárrendezéssel leszorították a károkat, s ezen keresztül a díjaikat, s így erős versenytársaivá váltak a nagyoknak (s erősen hozzájárultak a KGFB díjszint csökkentéséhez). Az aktív kárrendezéssel azonban ez a fegyver ki-csúszott a kezükből, s vagy részükről erősen vitatott, nem általuk megállapított magas kártérítéseket voltak kénytelenek kifizetni, amire díjaik egyértelműen nem nyújtottak fedezetet, vagy pereskedésre kényszerültek, ami szintén növelte a költségeiket; (Megjegyzés: innét ered a kis biztosítók máig érezhető ellenséges érzülete a direkt kárrendezéssel szemben. A személyes beszélgetések tapasztalata alapján ők azt egyértelműen a tételes elszámolással azonosítják, s nem ismerik az annak hibáit nagymértékben kiküsz-

öbölő második módszert. Az aktív kárrendezés elvileg csak az egymással szerződésben álló biztosítók káira terjed ki, a gyakorlatban azonban a nagyobb biztosítók – szerződés nélkül is – „lerendezték” az egyezményen kívüli kisebb biztosítók ügyfelei által okozott károkat saját ügyfeleiknek. Ráadásul az aktív kár-rendezés magyarországi sikertelensége több biztosítót is eltántorított a – vele, hibásan, azo-nosnak tekintett – direkt kárrendezéstől.)

- az előzőnél általánosabb probléma, hogy lényegében kiiktat mindenfajta ösztönzést arra, hogy a biztosító csökkentse a kártérítés összegét (ez maga a fent említett morális kockázat), hiszen az esetek többségében a biztosító, az általa megállapított kárt nem maga viseli. Sőt, igazából még abban is érdekelt, hogy a kártérítések összegét némileg emelje, hiszen ezáltal egy másik biztosító kontójára vásárolja meg saját ügyfelének az elégedettségét. Ez azonban a kárösszegek, s ezen keresztül a díjak emelkedéséhez vezet.
- A második – a direkt kárrendezésre áttért országokban általánosan használt – módszer: az átalánykáros kárrendezés. Ennek lényege, hogy az egyes biztosítók egy előre megállapodott, az előző évi statisztikák alapján kiszámolt átalányt fizetnek minden egyes kár után, függetlenül attól, hogy mekkora volt az a kár.
 - Emiatt a biztosítók lényegében a saját költségeikre rendeznek kárt (egyértelműen kiküszöbölve, hogy a direkt kárrendezést bármelyik biztosító fegyverként használhassa a másik ellen), vagyis továbbra is érdekeltnek lesznek a károk alacsonyan tartásában, amit azonban – a direkt kárrendezés előtti helyzethez képest – ellensúlyoz az, hogy most már az ügyfelek elégedettségével is törődniük kell.
 - Ha csak emiatt nem törekednének a biztosítók a kárkifizetések leszorítására, akkor a tételes elszámolás másik problémáját, a morális kockázatot is teljesen kiküszöbölné az átalánykáros kárrendezés, azonban sajnos nem ez a helyzet. A kárrendezők ugyanis – a tapasztalat szerint – a direkt kárrendezés esetén a károkat két csoportba osztják: 1. az átalánykár összege fölötti, és 2. az az alatti károokra. Az első csoportban egyértelműen működnek a szokásos fékek a túlzott kárösszeg megállapításával szemben, s ezért itt (vagyis épp a legnagyobb károknál) hatékonyan kiküszöbölik a tételes elszámolás esetén fellépő morális kockázatot. Az átlagkár alatti károk esetében azonban a kárrendezők gyakran úgy gondolkodnak, hogy felesleges olyan alaposan megvizsgálni, hogy a kárigény jogos-e, a biztosító biztosan megkap a másik biztosítótól egy, a kifizetett kárnál nagyobb átalányösszeget, vagyis „nyer” a dolgon, míg a gondosabb kárrendezés (és az ezzel várhatóan járó kisebb kárkifizetés) az átalánykárnál kisebb károk esetén nem térül meg számukra. A jelenség teljesen egyértelműen egy kognitív torzítás, hiszen racionális kárrendezőknek nem szabadna figyelembe venniük, hogy egy kár 1. vagy 2. csoportba tartozik-e, hanem a leggondosabban kell mindegyiket megvizsgálni. Emiatt elvileg egy biztosító, gondos belső szabályozással útját állhatja ennek a torzításnak. Ugyanakkor azt, hogy ez a torzítás (s így a morális kockázat egy részének megmaradása) meny-

nyire elterjedt, mutat-já, hogy némely ország külön (ld. a mellékletben) mechanizmust dolgozott ki arra, hogy az átalány-kár előre kiszámíthatatlan legyen, a véletlentől függjön, s ezzel megakadályozza, hogy a kárrendezők két csoportba osszák a károkat, s különbözőképpen járjanak el. Ez a mechanizmus kezeli ugyan a morális kockázatot, de bonyolultabbá, s ezzel drágábbá teszi a rendszert.

TOVÁBBI ÉRVEK A DIREKT KÁRRENDEZÉS MELLETT ÉS ELLEN

A direkt kárrendezés a fentiek alapján inkább előnyösnek tűnik, azonban mellette és ellene további érveket is fel lehet hozni.

Mellette szól, hogy:

- segítségével automatikusan egységesül a kárrendezés, ami a Felügyelet eredeti célkitűzése volt fogyasztóvédelmi megfontolásból (hiszen nem tartjuk méltányosnak, ha a kártérítés összege nem csak a kártól, hanem az érintett biztosító hozzáállásától, pénzügyi helyzetétől is függ, vagyis ugyanarra a kárra véletlenszerűen más és más kártérítést kaphat a biztosított). Direkt kárrendezés nélkül a biztosítók ellenzik az egységesítésre való törekvést, amit felesleges beavatkozásnak érznek üzleti folyamataikba. A direkt kárrendezés bevezetése után azonban a kárrendezés (legalábbis a KGFB pléhkárok esetében) a biztosítók egyfajta közös tevékenységévé válik, s így logikusan vetődik fel annak közös szabályozása, s a legfontosabb káresetek standardizálása (a nemzetközi példák is ezt mutatják). Vagyis bevezetésével megváltozik a vonatkoztatási rendszer: a piacnak lesz érdeke standardokat kidolgozni, s energiáikat ebbe fektetni. És ha a piacon már van egy ágazat, ahol a kárrendezés standardizálása már megvalósult, akkor a standardizálást sokkal könnyebb megvalósítani más ágazatokban is (a Felügyelet célja, hogy az összes lakossági biztosításban megvalósuljon ez), a gyakorlat mintegy „átgyűrűzhet” azokba;
- a kárrendezés standardizálásával jelentősen csökkenhetnek a kárrendezési költségek, s emiatt, végső soron a biztosítási díjak;
- a díjcsökkenés, s az, hogy az ügyfelek szempontjából most már minden, gépjárművekkel kapcsolatos ügy a „saját” biztosítónál összpontosul lehetővé teszi a biztosítóknak, hogy hatékonyan növeljék a casco-penetrációjukat;
- ha az ügyfelek fejével gondolkodunk, akkor azt lehet mondani, hogy számukra a direkt kárrendezés - vagyis az, hogy kár esetén a saját biztosítójukhoz forduljanak -, a magától értetődő, s a felelősségbiztosításokon kívül, más biztosítások esetében ez is a helyzet. Ebből a nézőpontból akár még perverziónak is fel lehet fogni, hogy amikor kárt szenvedek el, akkor egy számomra ismeretlen, ráadásul teljesen ellenérdekelt fél biztosítója fogja megmondani, hogy mennyi kártérítést fizet nekem, holtott ez az én ügyem;
- a tapasztalatok szerint direkt kárrendezés esetén jelentősen csökkennek a kárrendezéssel kapcsolatos ügyfélpanaszok;
- ez a biztosítók számára azt a pótlólagos előnyt hozza, hogy javul az ügyfelek képe a KGFB-ről, s ezen keresztül a biztosítókról, a biztosításról általában;
- az ügyfélpanaszok csökkenése megelőzheti azt, hogy a kárrendezési ügyekbe nagy mértékben bevonuljanak

az ügyvédek egyértelműen emelve ezzel a kárrendezési költségeket. Ez a helyzet az Egyesült Királyságban, terjedőben van Németországban s a folyamat elkezdődött Lengyelországban, ahonnan könnyen átcaphat hozzánk is. Ebből a szempontból a direkt kárrendezés bevezetése egyfajta preventív védekezésnek is felfogható ez ellen a potenciális fenyegetés ellen.

Ellene szokták vetni, általában, hogy:

- az átalánykáros elszámoláshoz külön elszámolási rendszert (akár „elszámoló-házat” – ami egyfajta biztosítóként is működik atekintetben, hogy az érintett biztosító akkor is időben megkapja az átalányt, ha a károkozó biztosítója nem fizet időben) kell létrehozni, ami tovább növeli a rendszer költségeit – bár ezt a funkciót nyugodtan lehet meglévő szervezetekhez (pl. MABISZ) csatolni, így a költségeket erősen kordában tartani;
- növeli a biztosítások általános morális kockázatát (nem azt, amit a direkt kárrendezés külön okoz, és a fentiekben tárgyaltunk), mert újabb gátat tüntet el, ami csökkenti az ügyfél motivációját arra, hogy óvatosan vezessen, hiszen most már baj esetén is a jól ismert biztosítóhoz kell fordulnia. Ugyanakkor valószínűleg ez csekély változást jelent.

A magyar piac vonatkozásában speciálisan, hogy:

- manapság a magyar KGFB piacon általánossá vált a külső kárszakértők általi kárrendezés, és így valószínűleg ma már nincs különbség saját és más biztosító ügyfele között, a külső szakértőknek mind-egyik más cég ügyfele. A külső kárszakértők jelenléte egyben eleve magas szintű és egységessé tette Magyarországon a kárrendezést – tehát nincs is e téren teendő. Vagyis, amit a direkt kárrendezéssel meg lehetne oldani, azt más módszerrel már megoldották a magyar piacon, így nem szükséges azt bevezetni. Ugyanakkor a helyzetnek ez a fajta leírása valószínűleg idealizálás: a külső kárrendező cégek egymással versenyben állnak, s emiatt a megbízó biztosító érvényesítheti pénzügyi szempontjait a kárrendezésben annak kiszervezése ellenére;
- az, hogy a direkt kárrendezés növeli a díjakat a magyar piacon különösen veszélyes, hiszen itt kevés szereplő van, összehasonlítva pl. a belga vagy francia piaccal, ahol a versenyzők nagy száma eleve védelmet nyújt a(z akár informális) kartellek ellen. Ebből a szempontból nem biztos, hogy célszerű egy külön közös intézménnyel erősíteni a kartellezés lehetőségét – szól az ellenérv. Ugyanakkor mi úgy gondoljuk, hogy a KGFB eddigi magyarországi története azt bizonyítja, hogy megfelelő szabályozással egy ekkora piacon is éles árversenyt lehet kialakítani, tehát nem kell félni a kárrendezés egységes rendszerétől, ami ráadásul közvetett kapcsolatban van csak a termékek árázásával;
- többek szerint a magyar KGFB piac alapvetően jól működik, így nem éri meg az egy új rendszerrel megbolygatni, vagy másképp: jelenleg nincs olyan megoldandó probléma, amelynek orvoslásához szükség lenne a direkt kárrendezés bevezetésére.

2013. szeptember 17.

[Szakmai konzultáció a direkt kárrendezés esetleges magyarországi bevezetéséről](#)

Barroso bizottsági elnök és Barnier biztos közleménye az egységes euróövezeti bankfelügyelet létrehozó Európai Parlamenti szavazás után

Barroso elnök nyilatkozata:

„Rendkívüli öröm számomra, hogy az Európai Parlament (EP) ma megszavazta az egységes európai bankfelügyelet (angolul: Single Supervisory Mechanism, SSM), vagyis a Bankunió első elemének létrehozását. Az SSM, amelyet az unió állapotáról szóló tavalyi beszédemben jelentettem be, a mélyebb gazdasági és monetáris unió egyik sarokköve. A szavazás megmutatta, hogy az EU teljesíti ígéreteit. Figyelmünket most haladéktalanul az egységes bankszanálási mechanizmus (Single Resolution Mechanism) felé kell fordítanunk. A Bizottság javaslata július óta napirenden van, gyors véglegesítése kiemelten fontos. Üdvözlöm, hogy a tegnapi plenáris ülésen sokak támogatását megkaptuk ahhoz, hogy az elfogadás még ebben a ciklusban megtörténjen.”

Barnier biztos nyilatkozata:

„Ma az EP végleg zöld utat adott ahhoz, hogy az Európai Központi Bank (ECB) teljes körű felelősséget kapjon a bankok egységes felügyeleti mechanizmus (SSM) keretében történő felügyeletére. Ez az első tényleges lépés a bankunió megeremítése felé.

E kulcsfontosságú jogi akttal nem csupán bankjainkat és az eurozóna pénzügyi stabilitását erősítjük, hanem a gazdasági integrációt is.

Az ECB most már rendelkezik az eurozóna – és a bankunióhoz csatlakozó országok – valamennyi bankjának felügyeletéhez szükséges jogi felhatalmazással. Az ECB felügyeleti jogosultságai a jogszabályok hatályba lépése után egy évvel lesznek teljes körűen érvényesek. Szintén ezzel párhuzamosan lépnek hatályba azok az új szabályok, amelyek átültetik az Európai Bankhatóság (EBA) működési szabályzatát az új keretrendszerbe.

Kiemelten szeretném elismerni Marianne Thyssen and Sven Giegold előadók létfontosságú közreműködését a megállapodás elérésében.

Engedjék meg, hogy a jelentős eredményt történelmi távlatokba helyttem. E hét végén, szeptember 15-én lesz öt éve, hogy a Lehman Brothers csődöt jelentett, elindítva a modern kor legnagyobb globális pénzügyi válságát. Bár öt évvel később a válság még nincs teljesen mögöttünk, sok erőfeszítés történt annak érdekében, hogy az európai pénzügyi szektor újra talpra álljon, finanszírozhassa a realgazdaságot és segíthesse a növekedést. Életbe léptetünk minden olyan szabályt, amely az európai polgárok hatékonyabb védelméhez és a jövőbeni válságok megelőzéséhez szükséges. E munka alapvető eleme az SSM.

Azonban az SSM-mel a bankunió kialakítása még nem fejeződött be. A mechanizmus kiegészül az integrált európai szanalási rendszerrel, amely a bankunióban részt vevő összes országra kiterjed. A rendszer a tagállamokra vonatkozó és reményeim szerint hamarosan elfogadásra kerülő bankszanálási irányelvre, a Bizottság által ez év júliusában javasolt Egységes szanalási irányelvére épül.

Az Európai Parlament és Tanács által elfogadott SSM normaszöveg az Európai Központi Bank irányításának és felelősségének szabályait is lefekteti, biztosítva az intézmény felügyeleti és monetáris

politikai feladatainak szigorú szétválasztását. Előrevetít továbbá olyan megfelelő mechanizmusokat, amelyek erősítik az ECB demokratikus felelősségét felügyeleti tevékenységeivel kapcsolatban. Ebben az összefüggésben szeretnék gratulálni az EP-nek és az ECB-nek, hogy sikerült egyezsége jutniuk az EP által az SSM feletti gyakorolt demokratikus felügyelet részletes alaki szabályait illetően.”

ELŐZMÉNYEK

2012. szeptember 12-én a Bizottság elfogadott két javaslatot az Európai Központi Bank (ECB) által vezetett egységes bankfelügyeleti mechanizmus (SSM) kialakításáról. Az javasolt SSM rendelet célja, hogy az eurozónában működő hitelintézetek felügyelésének konkrét feladatait az ECB-re ruházza. Az ehhez kapcsolódó és az Európai Bankhatóságról (EBA) szóló rendelettervezet korlátozott módosításokat irányozott elő az EBA-t létrehozó rendeletben, biztosítandó az eurozónán belüli és kívüli tagállamokra vonatkozó EBA döntéshozatali struktúrák közötti egyensúlyt.

A jelen jogalkotási csomag a 2012. június 29-i eurozóna-csúcsértekezlet nyomán készült el, amely értekezlet felhívta a Bizottságot arra, hogy terjesszen elő javaslatot az egységes felügyeleti mechanizmusra, hiszen az előfeltétele a bankok esetleges közvetlen, ESM (európai stabilitási mechanizmus) általi fel-tőkésítésének.

A december 13-i ECOFIN Tanács egyhangúlag egyetértett a Bizottság egységes felügyeleti mechanizmusra vonatkozó javaslatával. A december 13-i Európai Tanács üdvözölte a megállapodást, és felhívta a többi jogalkotót „a gyors megállapodásra a mielőbbi implementáció érdekében”.

A januári és februári intenzív háromoldalú megbeszéléseket követően a jogalkotók 2013. március 19-én egyetértésre jutottak a jogszabálycsomagról.

Az Európai Parlament májusban elvi egyetértését adta a csomaghhoz. Ezt követték a nemzeti parlamentek elfogadási eljárásai, amelyek időközben lezajlottak. Az EP szavazás után a Tanács formális megerősítése is szükséges a megállapodáshoz, majd közzé kell tenni a normaszövegeket. Erre az elkövetkező hetekben kerül sor.

AZ SSM KULCSELEMEI:

Az egységes felügyeleti mechanizmus (SSM) létrehozása az első lépés a bankunió felé, de egyúttal az ESM általi közvetlen feltőkésítés egyik előfeltétele is. Az integrált „Bankunió” közös bankszanálási mechanizmust is tartalmaz majd, amely egységes szabályzatra épül.

- Az SSM az eurozóna valamennyi tagállamára vonatkozik, de nyitott olyan más tagállamok előtt is, amelyek részesei kívánnak lenni a mélyebb felügyeleti integrációnak.

- Az eurozónán kívüli tagállamok eldönthetik, hogy csatlakoznak az SSM-hez. A csatlakozás módja, hogy szorosabb együttműködést építenek ki illetékes hatóságaik és az ECB között. A csatlakozást választó tagállamok az eurozónán belüli tagállamokkal azonos alapokon vehetnek részt az újonnan létrehozott – az ECB-re ruházott felügyeleti feladatok tervezéséért és végrehajtásáért felelős – felügyeleti tanács (Supervisory Board) tevékenységében.
- A rendelet kulcsfontosságú felügyeleti feladatokat és hatásköröket rendel az ECB-hez valamennyi, az eurozónán belül létrehozott hitelintézetre vonatkozóan. Az ECB olyan SSM keretében látja el feladatait, amely az ECB-t és az illetékes nemzeti hatóságokat foglalja magában.
- Az SSM keretében az ECB felelős az eurozóna mintegy 6000 bankjának felügyeletéért. Kiemelten
 - az ECB biztosítja az egységes szabályrendszer koherens és következetes alkalmazását az eurozónában,
 - az ECB közvetlenül felügyeli mindazon bankokat, amelyek eszközértéke 30 milliárd euró feletti vagy eléri országa GDP-jének 20%-át, vagy amely közvetlen pénzügyi támogatást kért vagy kapott az EFSF (European Financial Stability Facility – európai pénzügyi stabilitási eszköz) vagy az ESM révén.
 - az ECB nyomon követi a kevésbé jelentős bankok nemzeti hatóságok általi felügyelését. Az ECB bármikor dönthet úgy, hogy a magas szintű felügyelési normák érvényesítése érdekében saját közvetlen felügyelete alá von e hitelintézetek közül egyet vagy többet. Az SSM-be integrált nemzeti felügyeleti hatóságok munkája: pl. az ECB utasítást küld a nemzeti felügyeleti hatóságoknak, és a nemzeti hatóságok kötelesek értesíteni az ECB-t minden jelentős következménnyel járó felügyeleti döntésről.
- Az ECB irányítási struktúrájának alkotóelemeit: a különálló és irányító bizottság által segített felügyeleti tanács bizottság, az ECB kormányzótanácsa és egy közvetítő testület, amely az illetékes nemzeti hatóságok és a kor-

mányzótanács közötti esetleges nézetkülönbségeket hivatott megoldani. Az ECB monetáris és felügyeleti feladatainak világos szétválasztása teljes körűen biztosított.

- Azoknál a határokon átvelő tevékenységet folytató bankoknál, amelyek egyszerre vannak jelen SSM-ben részt vevő országokban és azokon kívül, jelenlegi formájukban megmaradnak a jelenlegi home/host felügyeleti eljárások. Az általa átvett közvetlen felügyeleti feladatok erejéig az ECB ellátja a home és host hatósági funkciókat minden részt vevő tagállam részére.
- Az EBA működésének szabályait elfogadták, szerepét megerősítették. Az EBA tovább dolgozik annak a mind a 27 tagállamra érvényes, egységes szabályzat kialakításán. Egységes felügyeleti kézikönyvet készít annak érdekében, hogy a felügyeleti gyakorlatok az EU egész területén következetesen és eredményesen érvényesüljenek. Biztosítja továbbá, hogy az európai bankok rugalmasságát rendszeres stressz tesztekkel mérik fel. Az eurozónán kívüli tagállamok érdekeit biztosítékok védik, így a közvetítésre és a technikai sztenderdekre vonatkozó EBA döntéseknél követelmény a kétszeres szavazattöbbség. Ez garantálja, hogy a döntések megkapják mind a résztvevő, mind a kimaradó tagállamok többségi támogatását.
- A tervek szerint az SSM a jóváhagyott normaszöveg hatálybalépése után egy évvel indulna el. A zökkenőmentes átálláshoz szükséges rugalmasság érdekében várhatóan átmeneti megoldások is születnek.
- A Bizottság reméli, hogy gyorsan, még az év végéig megszületnek a megállapodások a banki átstrukturálási és szanalási, valamint betétbiztosítási javaslatokról, valamint a Bizottság egységes európai szanalási mechanizmust előirányzó indítványáról, hogy hatékonyan kezelhető legyen a határokon átvelő bankszanalás és elkerüljük az adófizetők pénzének bankmentésre történő felhasználását.

2013. szeptember 23.

[Barroso bizottsági elnök és Barnier biztos közleménye az egységes euróövezeti bankfelügyelet létrehozó Európai Parlamenti szavazás után](#)

Az Európai Parlament támogatja a politikai megállapodást a piaci visszaélésekről szóló rendelettel kapcsolatban

Az elmúlt években előrehaladt a pénzügyi piacok globalizációja, teret adva új kereskedési platformoknak és technológiáknak. Sajnálatosan mindez a piacok manipulációjára is újabb lehetőségeket teremtett. Az Európai Parlament megszavazta annak a politikai megállapodásnak a formális támogatását, amely a bennfentes ügyletek és piaci manipulációk (azaz a piaci visszaélések) hatékonyabb visszaszorítását célzó rendeletre vonatkozik. A támogatás feltétele, hogy a rendeletet a MIFID II-t érintő végső politikai megállapodáshoz igazítsák, valamint hogy megtörténjen a jogi nyelvi szakértők és lektorok általi felülvizsgálat.

A rendelet megújítja és megerősíti a piac sértetlenségét és a befektetők védelmét szolgáló keretrendszert, amelyet a piaci visszaélésekről szóló irányelv (2003/6/EC) biztosít. Az új keretrendszer révén a rendelet lépést tart a piac fejlődésével, erősíti a piaci visszaélések elleni harcot az árupiacokon és a kapcsolódó származékos piacokon, kifejezetten tiltja az olyan irányadó mutatókat, mint a LIBOR manipulációját, valamint megerősíti a szabályozó hatóságok nyomozati és szankcionálási jogosultságait.

Az EU szabályozást az új piaci realitásokhoz igazítjuk. A szabályok hatályát minden olyan pénzügyi eszközre kiterjesztjük,

amelyek kereskedése valamilyen szervezett platformon vagy OTC módon történik. Emellett a szabályokat az új technológiákhoz igazítjuk. Kifejezetten tiltásra kerül az olyan viszonyítási alapként szolgáló mutatók, mint a LIBOR manipulációja, az árupiacokon és származékos piacokon történő visszaélés, ugyanakkor megerősítjük a pénzügyi és árupiaci szabályozó hatóságok közötti együttműködést. A felügyeleti hozzáférést kapnak a piaci visszaélések felderítéséhez és szankcionálásához szükséges információkhoz. Mivel a felügyeleti által jelenleg alkalmazható szankciók gyakran nem elrettentő hatásúak, keményebb és összehangoltabb intézkedésekre adunk lehetőséget. Az esetleges bün-

tetőjogi szankciókat külön kiegészítő javaslatban összegezzük, amelyről az Európai Parlament és a Tanács reményeink szerint az év végéig politikai egyezsége jut (lásd még [IP/11/1218](#)).

A RENDELET CÉLJAI

Lépést tartani a piaci fejleményekkel: A Piaci visszaélésekről szóló eredeti irányelv szabályozói kereteit szétfeszítette az új kereskedési platformok, a tőzsdén kívüli kereskedés valamint olyan új technológiák, mint a „high frequency trading” (HFT) gyors elterjedése. Az új rendelet kiterjeszti a meglévő EU szabályozás hatályát azokra a pénzügyi eszközökre is, amelyeket kizárólag alternatív kereskedési platformokon, MTF-eken vagy más szervezett megoldásokon (OTF-eken) ill. OTC módon forgalmaznak. Így a piaci visszaélésekre vonatkozó szabályozás most már valamennyi kereskedési platformra és az azokat érintő összes pénzügyi eszközre kiterjed. A rendelet tájékoztató jelleggel felsorolja továbbá a piaci manipulációnak minősülő HFT stratégiákat: ilyen a kereskedési rendszer működését megzavaró vagy késleltető megrendelések feladása („quote stuffing”). Az árupiacok globalizációja növekszik, így e piacok egyre szorosabb kapcsolatban állnak a származékos piacokkal, ami új lehetőségeket nyit a határokon és piacokon átnyúló visszaélések előtt. Ezért a szabályozás hatálya mind az árupiacokra, mind a származékos piacokra kiterjed.

A legutóbbi LIBOR botrány során komoly aggályok merültek fel a bankok által szolgáltatott bankközi kamatláb-bebecslések valódiságával kapcsolatban. E kiemelten fontos referenciaértékek tényleges vagy szándékolt manipulációja komolyan sértheti a piac integritását, jelentős veszteségeket okozhat a fogyasztóknak és a befektetőknek és a reálgazdaságra is torzító hatással lehet. Egyértelműen tiltásra kerül a benchmark értékek, így a LIBOR és az EURIBOR manipulációja.

A szabályozók nyomozati és szankcionálási jogosítványainak megerősítése: Az új rendelet kiterjeszti a gyanús tranzakciókra vonatkozó bejelentési kötelezettséget a gyanús OTC tranzakciókra és a nem végrehajtott, de gyanús megbízásokra is. Minden

fél, amely hivatásszerűen részt vesz tranzakciók végrehajtásában köteles olyan rendszereket kiépíteni, amelyek kiszűrjék a gyanús tranzakciókat. Az új szabályozás felügyeleti jogköröket rendel a szabályozókhöz a piaci visszaélések kivizsgálására, természetesen megfelelően hatékony biztosítékok mellett. Előírja továbbá a tagállamok számára, hogy alakítsanak ki mechanizmusokat, amelyek biztosítják a rendelet tényleges vagy lehetséges megsértésének jelentését az illetékes hatóságok felé (közérdekű bejelentések). Végül a piaci visszaélési kísérletek is tiltottak, így a szabályozók a bennfentes kereskedés vagy piaci manipuláció megkísérlése esetén is szankciókkal élhetnek.

Közös alapelveket javasunk, így pl. a maximális büntetés ne legyen kevesebb a visszaéléssel elérhető nyereség háromszorosánál. Ezzel párhuzamosan az irányelv-tervezet előírja a tagállamok számára, hogy a bennfentes kereskedelem és a piaci manipuláció szándékos eseteit büntetőjogi szankciókkal sújtsák. Az irányelvre vonatkozó háromoldalú tárgyalások várhatóan az év második felében kezdődnek.

Az SME kibocsátók adminisztratív terheinek csökkentése: Az SME piacokon működő kibocsátók közzétételi követelményei e kibocsátók szükségleteihez igazodnak majd. Rájuk egyedi szabályok vonatkoznak majd, pl. kötelezően listát kell készíteniük a bennfentesekről.

KÖVETKEZŐ LÉPÉSEK

A piaci visszaélésekről szóló rendelet (MAR) végleges elfogadása a MIFID II-re vonatkozó politikai megállapodás megszületése után történhet meg, mivel a MAR egyes vonatkozásai (hatály, terjedeleme) a MIFID II végleges normaszövegétől függenek, így elengedhetetlen a harmonizáció. Az új piaci visszaélés elleni szabályozás érvénybe lépésének dátuma is a MIFID II hatálybalépéséhez igazodik.

2013. szeptember 10.

[Az Európai Parlament támogatja a politikai megállapodást a piaci visszaélésekről szóló rendelettel kapcsolatban](#)

A Bizottság ütemterve az árnyékbankokkal járó kockázatok kezelésére

A Bizottság elfogadta az árnyékbanki tevékenységről szóló közleményt, és új szabályokat terjesztett elő a pénzpiaci alapokra vonatkozóan.

A közlemény az árnyékbanki tevékenységekről szóló, tavaly nyilvánosságra hozott zöld könyv nyomán követésének keretében készült ([IP/12/253](#)). Összegzi a Bizottság eddigi munkáját, és felvázolja az idevágó esetleges további intézkedéseket.

Az első ilyen intézkedésnek számító, a pénzpiaci alapokkal kapcsolatosan javasolt új szabályok ma kerülnek bemutatásra. Ezek célja annak biztosítása, hogy a pénzpiaci alapok feszült piaci körülmények között likviditási profiljuk és stabilitásuk fokozása révén könnyebben megbirkózzanak a visszaváltási nyomással.

Michel Barnier, a belső piacért és a szolgáltatásokért felelős biztos a következőképpen nyilatkozott az új javaslatok kapcsán: „Végrehajtottuk a bankok és a piacok átfogó szabályozását. Most az árnyékbankrendszer által okozott kockázatokat kell kezelniünk. Az

árnyékbankrendszer jelentős szerepet játszik a reálgazdaság finanszírozásában, ezért biztosítanunk kell átláthatóságát, és gondoskodnunk kell arról, hogy az egyes pénzügyi szervezetek és piacok megerősítése során elért eredményeket ne veszélyeztesse a piaci kockázatok kevésbé szigorúan szabályozott ágazatokba történő áthelyezése.”

ELŐZMÉNYEK

Az árnyékbanki tevékenység a rendes bankrendszeren kívüli szervezetek és tevékenységek bevonásával történő hitelközvetítési rendszer. Az árnyékbankokra nem vonatkozik a bankokra alkalmazandó szabályozás, ugyanakkor ők is bankszerű tevékenységeket végeznek. A Pénzügyi Stabilitási Tanács (FSB) becslése szerint az árnyékbankrendszer 2011-ben világszinten nagyjából 51 billió eurót tett ki. Ez a teljes pénzügyi rendszer

25–30%-ának, és a banki eszközállomány felének felel meg. Az árnyékbankrendszer ennél fogva az európai pénzügyi rendszer szempontjából is rendszerszintű jelentőséggel bír.

A pénzügyi válság 2007-es kezdete óta az Európai Bizottság útjára indította az európai pénzügyi szolgáltatási ágazat átfogó reformját, amelynek célja, hogy a válság által felszínre hozott hiányosságok és gyengeségek kezelésével a reálgazdaság számára nélkülözhetetlen, szilárd és stabil pénzügyi szektor jöjjön létre. El kell azonban kerülni, hogy a kockázatok az árnyékbankszektorban halmozódjanak fel, részben annak nyomán, hogy a bankokra vonatkozó új szabályok bizonyos banki tevékenységeket esetleg ezen kevésbé szigorúan szabályozott ágazat irányába terelnek.

A pénzügyi alapok a pénzintézetek, a vállalatok és a kormányok számára a rövidtávú finanszírozás fontos forrásait jelentik. Az európai kormányok vagy az európai vállalati szektor által kibocsátott, rövid lejáratú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok mintegy 22%-a van a pénzügyi alapok tulajdonában. A pénzügyi alapok a bankszektor által kibocsátott rövid lejáratú adósságpapírok 38%-át birtokolják. Mivel a pénzügyi alapok szisztematikusan össze vannak kapcsolva a bankszektorral, valamint a vállalati és a kormányzati finanszírozással, működésük az árnyékbanki tevékenységekkel foglalkozó nemzetközi koordinációs munka középpontjában áll.

AZ ÁRNYÉKBANKOKKAL FOGLALKOZÓ, NYILVÁNOSSÁGRA HOZOTT KÖZLEMÉNY ÉS A PÉNZPIACI ALAPOKRÓL SZÓLÓ RENDELETTERVEZET FŐBB ELEMEI

A közlemény ismerteti az árnyékbankrendszert illetően felmerülő legfontosabb kérdéseket és az árnyékbankrendszeri kockázatok kezelése érdekében ez idáig tett intézkedéseket, így például a fedezeti alapok tevékenységére vonatkozó szabályokat (lásd [MEMO/10/572](#)), valamint a bankok és a szabályozatlan szereplők közötti kapcsolat megerősítését (az értékpapírosítási kitétségekkel kapcsolatos rendelkezések a tőkekövetelményekről szóló módosított jogszabályokban – [MEMO/13/272](#)).

Felvázolja azon elsőbbséget élvező területeket, amelyeken a Bizottságnak szándékában áll kezdeményezéseket tenni. Ide sorolhatóak az alábbiak:

- a pénzügyi alapok működési keretrendszerének létrehozása: A mai napon javasolt új szabályok () az Európában székhellyel rendelkező vagy ott értékesített pénzügyi alapokra vonatkoznak, és azok likviditási profiljának és stabilitásának javítására irányulnak:
- Likviditáskezelés: A pénzügyi alapok portfóliójának legalább 10%-ban napi lejáratú és további 20%-ban heti lejáratú eszközökből kell állnia. Ezen előírás lehetővé teszi, hogy a pénzügyi alap visszafizesse a betétet a forrást rövid távon kivonni szándékozó befektető számára. Annak elkerülése céljából, hogy egy kibocsátó túl nagy súlyt kapjon a pénzügyi alap nettó eszközértékében, a kibocsátókénti kitétség portfóliónként nem haladhatja meg az 5%-ot (jelenértékben kifejezve). A standard pénzügyi alapok esetében ez kibocsátóként a portfólió 10%-át teheti ki.
- Stabilitás: a konstans nettó eszközérték biztosítása érdekében a pénzügyi alapok szponzori támogatást

igényelnek a névértéken történő visszaváltás stabilizálásához, így az új szabályok előírnák, hogy az ilyen típusú pénzügyi alapok esetében előre rögzített tőkepuffert kell megállapítani. A stabil visszaváltás érdekében a puffer a pénzügyi alapok befektetési eszközeinek értékcsökkenése esetén kerülne aktiválásra.

- az árnyékbankrendszer átláthatósága: A kockázatok felügyeletére vonatkozó hatékonyság biztosítása, valamint szükség szerint a közbeavatkozás érdekében elengedhetetlen, hogy az ágazatról összegyűjtött adatok részletek, megbízhatóak és átfogó jellegűek legyenek.
- értékpapírr jog és az értékpapír-finanszírozási ügyletekkel járó kockázatok (elsősorban értékpapír-kölcsönzési és visszavásárlási ügyletek): Ezen ügyletek hozzájárulhatnak a tőkeáttétel növekedéséhez, továbbá erősítik a prociklikus jeleket a pénzügyi rendszerben, amely ennek hatására sebezhetővé válik a bankbetétek pánikszerű kivonásával és a hirtelen tőkeáttétel-csökkentéssel szemben. E piacok átláthatóságának a hiánya miatt továbbá nehéz azonosítani a tulajdonjogokat (kinek mi áll a tulajdonában), nem könnyű figyelemmel kísérni a kockázatkonzentrációkat és azonosítani a partnereket (kinek kivel szemben van kitétsége).
- a bankokkal való interakció keretszabályainak biztosítása: Jelentős fertőzésveszélyt hordoz, hogy az árnyékbankrendszer és a pénzügyi ágazat többi része (ezen belül is elsősorban a bankrendszer) között komoly az összefonódás. E kockázat mindenekelőtt a nem szabályozott pénzügyi szervezetekkel folytatott ügyleteikkel kapcsolatosan a bankokra alkalmazott prudenciális szabályok szigorításával kezelhető.

Ezen túlmenően, a konkrét kockázatok megfelelő kezelése érdekében különös figyelmet kell szentelni az árnyékbankrendszer szereplőire/tevékenységeire vonatkozó felügyeleti megoldásoknak. Bizonyos területeken, így például a banktól különböző pénzügyi intézmények szanalási eszközeinek kidolgozását és a bankrendszer strukturális reformját illetően további elemzéseket kell végezni, azt követően pedig esetleges további lépéseket kell tenni.

A végső cél az, hogy pénzügyi szektort érintő lehetséges rendszerszintű kockázatok megfelelően fedezettek, a szabályozási arbitrázs lehetőségei pedig korlátozottak legyenek a piac integritásának megerősítése, valamint a megtakarítók, illetve a fogyasztók bizalmának növelése érdekében.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/internal_market/finances/shadow-banking/index_en.htm

http://ec.europa.eu/internal_market/investment/money-market-funds/index_en.htm

2013. szeptember 4.

[A Bizottság ütemterve az árnyékbankokkal járó kockázatok kezelésére](#)

Új intézkedéseket javasol a Bizottság a referenciamutatók iránti bizalom helyreállítására a LIBOR és az EURIBOR botrányok után

A Bizottság a referenciamutatók sérthetetlenségével kapcsolatos bizalom helyreállítását célzó új jogszabályjavaslatot terjesztett elő. A referenciamutató ebben az összefüggésben olyan index, amelyet mögöttes adatok reprezentatív halmaza alapján számolnak ki, és amely pénzügyi eszközök vagy pénzügyi szerződések referenciaáraként, vagy befektetési alapok teljesítményének mérésére szolgál.

Az új szabályok növelik majd a referenciamutatók megalkotottságát és megbízhatóságát, elősegítik az esetleges manipulációk megelőzését és észlelését, valamint meghatározzák a referenciamutatókkal kapcsolatos felelősségi és felügyeleti viszonyokat. A most javasolt szabályok kiegészítik az Európai Parlament és a Tanács által 2013 júniusában elfogadott bizottsági javaslatokat, amelyek értelmében a referenciamutatók manipulációja piaci visszaélésnek minősül, és mint ilyen szigorú közigazgatási bírsággal sújtandó (lásd [MEMO/13/774](#)).

A londoni bankközi kamatláb (LIBOR) és az európai bankközi kamatláb (EURIBOR) manipulációja nyomán több európai és egyesült államokbeli bankot több millió eurós bírság megfizetésére kötelezték, és jelenleg is folynak a vizsgálatok egyes árupiaci (olaj-, gáz- és bioüzemanyag-piaci) és tőzsdei referenciamutatók feltételezett manipulálásával kapcsolatban. Európában kifejezve billiókban mérhető azon pénzügyi eszközök értéke, amelyek árazása a referenciamutatóktól függ, és több millió, lakóingatlanra felvett jelzáloghitel pénzügyi feltételei kapcsolódnak e mutatókhoz. Ebből kifolyólag a referenciamutatók manipulálása súlyos veszteségeket okozhat úgy a fogyasztók, mint a befektetők számára, továbbá torzítja a reálgazdaságot, és aláássa a piaci bizalmat.

Az új javaslatok kapcsán a belső piacért és a szolgáltatásokért felelős biztos, Michel Barnier kijelentette: „*A referenciamutatók a pénzügyi rendszer létfontosságú alkotórészei: kritikus szerepet játszanak a piacok számára csakúgy, mint a polgárok millióinak jelzáloghitel és megtakarítási szempontjából. Ennek ellenére mindeddig jórészt szabályozás és felügyelet nélkül működtek. A piaci bizalmat aláásták a referenciamutatók manipulálásával kapcsolatos botrányok és feltételezések. Lépniük kell tehát: helyre kell állítanunk a megingott bizalmat. Mai javaslataink első ízben biztosítják, hogy a referenciamutatókat előállító szervezetek csak engedély birtokában tevékenykedhessenek, és felügyelet alá tartozzanak. E javaslatok fokozzák az átláthatóságot, és elősegítik az összeférhetlenségek kezelését. Ezek a lépések biztosítani fogják a legfontosabb referenciamutatók integritását, folyamatoságát és minőségét.*”

A JAVASLAT LEGFONTOSABB ELEMEI

A javaslat összhangban van az Értékpapír-felügyelet Nemzetközi Szervezete (IOSCO) által a közelmúltban nemzetközi szinten elfogadott elvekkel, és a referenciamutatók széles körét érinti, így a referencia-kamatlábakon (LIBOR stb.) kívül például az árupiaci referenciamutatókat is. Alkalmazandó minden olyan referenciamutatóra, amely szabályozott kereskedési helyszínre bevezetett vagy ott forgalmazott pénzügyi eszköz (pl. energia- és devizapiaci származtatott termék) és pénzügyi szerződés (pl. jelzáloghitel-szerződés) számára szolgál referenciaértékként, vagy amely befektetési alapok teljesítményét méri. A javaslat kezelni kíván minden olyan hiányosságot, amely a referenciamutatók előállítása és használata során előfordulhat.

Végső célja a referenciamutatók integritásának biztosítása az összeférhetlenségek kizárása és annak szavatolása révén, hogy a mutatók valóban a mérni kívánt gazdasági valóságelemet tükrözzék, és hogy megfelelően használják őket.

A javaslat elsősorban a következőkről rendelkezik:

- javítja a referenciamutatók előállítási folyamatának irányítását és ellenőrzését
A javaslat előzetes engedélyhez köti és folyamatos nemzeti és európai szintű felügyelet alá rendeli a referenciamutatók előállítását. Megköveteli, hogy a referenciamutató-kezelők lehetőség szerint legyenek mentesek az összeférhetlenségtől, és amennyiben az összeférhetlenség elkerülhetetlenül jelen van, kezeljék azt megfelelő módon.
- javítja a referenciamutató-kezelők által használt bemeneti adatok és módszertanok minőségét
Előírja, hogy a referenciamutató-kezelők elegendő és pontos adatot használjanak a mutatók előállításához, hogy ezáltal a mutató megfelelően reprezentálja a mérni kívánt piacot vagy gazdasági valóságot. Az adatoknak megbízható forrásból kell származniuk, és a használt számítási módszernek megalapozottnak és megbízhatónak kell lennie. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy lehetőség szerint tényleges ügyletekből származó adatokat kell használni, és csak ezek hiányában lehet megerősített becslésekre támaszkodni.
- biztosítja, hogy az adatszolgáltatók megfelelő adatokat nyújtsanak, és megfelelő kontroll eljárások vonatkoznak rájuk
A referenciamutató-kezelőknek magatartási kódexet kell összeállítaniuk, amelyben világosan meghatározzák a bemeneti adatokat biztosító adatszolgáltatók kötelezettségeit és felelősségi körét. E kötelezettségek közé tartozik az összeférhetlenségek kezelése.
- megfelelő védelmet nyújt a referenciamutatókat használó fogyasztók és befektetők számára
Fokozza a mutatók kiszámításához használt adatok és a számítási módszertanok átláthatóságát. Előírja egy olyan dokumentum közzétételét, amely tájékoztatást nyújt arról, mit kíván mérni a mutató, és mik a gyenge pontjai. A javaslat emellett kötelezi a bankokat, hogy szükség esetén – például jelzáloghitel-szerződések kialakításakor – vizsgálják meg, hogy a használni kívánt referenciamutató alkalmas-e az ügyfelek számára.
- biztosítja a kritikus referenciamutatók felügyeletét és működőképességét
A kritikus referenciamutatók felügyeletét felügyelő testületi kollégiumok látják majd el. A kollégiumokat az adott referenciamutató kezelőjének felügyelő hatósága vezeti, és a kollégium munkájában részt vesz az Európai Ér-

tékpapír-piaci Hatóság (ESMA) is. A kollégiumon belüli nézeteltérések esetén az ESMA kötelező erejű közvetítés útján döntheti el a kérdést. A kritikus referenciamutatókra további előírások is vonatkoznak. Ezek egyike szerint az érintett illetékes hatóság kötelezővé teheti a mutató előállításához szükséges bemeneti adatok szolgáltatását.

Nem vonatkozik a javaslat azokra a központi bankokra, amelyek tagjai a Központi Bankok Európai Rendszerének, mivel ezek az intézmények már kialakították a rendeletjavaslatban foglalt előírásoknak való megfelelést biztosító rendszereket.

A rendeletjavaslat mellékletei részletesebb rendelkezéseket tartalmaznak egyebek mellett az árupiaci referenciamutatókra és a referencia-kamatlábakra vonatkozóan. A kettős szabályozás el-

kerülése végett egyes kötelezettségek nem vonatkoznak azokra a referenciamutatókra, amelyek bemeneti adatait szabályozott kereskedési helyszínek szolgáltatják.

Lásd még: [MEMO/13/799](#)

Link a javaslatához:

http://ec.europa.eu/internal_market/securities/benchmarks/index_en.htm

2013. szeptember 18.

[Új intézkedéseket javasol a Bizottság a referenciamutatók iránti bizalom helyreállítására a LIBOR és az EURIBOR botrányok után](#)

Az Európai Felügyeleti Hatóság felhívja a figyelmet a szektorokon átívelő kockázatokra

Az Európai Felügyeleti Hatóság (ESA) vegyes bizottsága közzétette második, félévenként megjelenő jelentését az Európai Unió (EU) pénzügyi rendszerének kockázatairól és sérülékenységeiről.

A jelentés szerint az Európai pénzügyi rendszer stabilitását érintő legfontosabb, szektorokon átívelő kockázatok az alábbiak:

- gyenge makrogazdasági kilátások;
- a tartósan alacsony kamatkörnyezet;
- az EU pénzügyi szektorának töredezettsége; és
- a mérlegértékelések és a bemutatott kockázatok hitelességbe vetett bizalom csökkenése.

E kockázatok – amelyekre a vegyes bizottság idén áprilisban közzétett első Kockázati jelentése is rávilágított – számos, azóta bekövetkezett fejlemény tükrében még inkább a figyelem középpontjába kerültek. Kiemelten a hosszú távú kamatok növekvő volatilitása és a jövőbeni kamatpályák alakulásával kapcsolatos aggodalmak – együtt a jelenlegi alacsony kamatkörnyezettel – bizonytalanságot hoztak a pénzügyi intézmények fedezeti tevékenységét illetően és a jövedelmezőségre is hatással voltak.

A határokon átívelő banki tevékenységet tekintve egyértelmű bizonyítékok vannak az európai pénzügyi szektor széttöredezettségére, s különösen arra, hogy az EU-n belül jelentősen visszaesett a szuverén adósságproblémával vagy recesszióval küzdő gazdaságok irányába történő hitelezés. Bizonytalanság van azzal kapcsolatban is, hogy időben és megfelelően történt-e a pénzügyi eszközportfóliókba ágyazott veszteségek felismerése. Azok a piaci bizonytalanságok, amelyek forrása a bankok kockázattal súlyozott eszközértékének (RWA) következetlennek vélt számítása, szintén befolyásolta az EU bankairól alkotott képet. Az üzleti kockázatok kezelése továbbra is aggályos, mind üzletviteli, mind prudenciális szempontból.

Az előző, 2013. áprilisi kiadványban ismertettük néhány olyan fontos mérföldkő elérését, amelyek az irányelvek szintjén megerősítik az EU pénzügyi szabályrendszerét. Ezek számos, a fentiekben tárgyalt aggodalmat kezelnek, és egyebek mellett tartalmazzák a Tőkekövetelmény irányelv és rendelet elfogadását, a Tanács általános megközelítését a Bankok helyreállításának és szanálásának keretrendszerével kapcsolatban, és kiemelten az Egységes felügyeleti mechanizmus (SSM) kialakítását a bankokra

vonatkozóan. Az SSM elindítását megelőzően az egész EU-ban lépéseket kell tenni az eszközértékelések bizonytalanságainak kezelésére.

Emellett az ESMA és az EBA egy sor EU-n belüli referenciaérték-meghatározási alapvetet is kiadott. Ezek célja, hogy kezeljék azokat az aggodalmakat, amelyek a nagyközönség körében e széles körben alkalmazott referenciaérték-meghatározási folyamatokat övezik. Közben az EIOPA folytatta a közös munkát a nemzeti felügyeleti hatóságokkal a tartósan alacsony kamatkörnyezetre adandó válaszok kidolgozása érdekében, és technikai tanácsot adott a Szolvencia II hosszú távú garanciacsomag bevezetéséhez szükséges lépések megtételéhez.

Gabriel Bernardino, az EIOPA elnöke és a vegyes bizottság soros elnöke kijelentette:

„Az EU pénzügyi piacainak integrációja már nem teszi lehetővé számunkra, hogy a kockázatokot csak nemzeti vagy szektor szinten kezeljük, hiszen a pénzügyi szektorok összekapcsolódása mind szakmai, mind földrajzi értelemben igen erős. Mindez sokkal szélesebb körű megközelítést követel tőlünk – szabályozóktól és politikácsiálólóktól egyaránt – hogy azonosíthassuk a szektorokon átívelő kockázatokot, valamint hogy kezelhessük és csökkenthessük a pénzügyi szektor stabilitását veszélyeztető fenyegetéseket.

„Ezért elsőrendű fontosságú, hogy a három Európai Felügyeleti Hatóság továbbra is összehangolja lépéseit a piacaink előtt álló kockázatok kezelése és csökkentése érdekében. A vegyes bizottság Kockázati jelentései kulcsszerepet játszanak abban, hogy szektorokat felölelő képet adjanak a kockázatokról, és hogy a megfelelő válaszlépések kialakítása érdekében tájékoztassák a politikaalkotókat és a szabályozókat”.

A konkrét politikák kialakítása mellett a vállalkozások fogyasztókkal kapcsolatos tényleges üzletviteli kockázatai továbbra is aggodalomra adnak okot mind üzletviteli, mind prudenciális szempontból. Hiszen az ESA munkájának továbbra is egyik legfontosabb célja a befektetők érdekeinek védelme, függetlenül az értékesített pénzügyi terméktől.

HÁTTÉR

A vegyes bizottság 2011. január 1-én alakult olyan együttműködési fórum, amelynek célja az Európai Bankhatóság (EBA), az Európai Értékpapír-piaci Felügyeleti Hatóság (ESMA) és az Európai Biztosítási és Foglalkoztatási-nyugdíj Hatóság (EIOPA) – együttesen a három Európai Felügyeleti Hatóság (ESA) – közötti együttműködés erősítése.

A vegyes bizottságon keresztül a három ESA rendszeres és szoros együttműködést folytat az egyes hatóságok gyakorlatának összehangolása érdekében. A vegyes bizottság munkájának kiemelten fontos területe a pénzügyi konglomerátumok felügye-

te, a számvitel és könyvvizsgálat, a szektorokon átvélő fejlemények mikroprudenciális elemzése, a pénzügyi stabilitást érintő kockázatok és sérülékenységek, a lakossági befektetési termékek és a pénzmosás elleni intézkedések. A vegyes bizottság nem csupán együttműködési fórum, hanem fontos szerepet játszik az Európai Rendszerkockázati Testülettel (ESRB) folytatott információcserében is.

A jelentés teljes szövege a következő linken érhető el: [Report - August 2013](#)

[Az Európai Felügyeleti Hatóság felhívja a figyelmet a szektorokon átvélő kockázatokra](#)

ESMA ajánlás a Bizottság számára az Európán kívüli származékos piaci szabályozások egyenértékűségéről

Az Európai Értékpapír-piaci Felügyeleti Hatóság (ESMA) közzé tette ajánlását az Európai Bizottság részére arra vonatkozóan, hogy milyen mértékben egyenértékű a kereskedési adattárakról szóló rendelettel (EMIR) az egyes EU-n kívüli országok szabályozási rendszere az OTC származékos ügyletek elszámolása, a központi szerződő felek (CCP-k) és a kereskedési adattárak (TR-ek) tekintetében.

Az ESMA Ausztrália, Hong-Kong, Japán, Szingapúr, Svájc és az Egyesült Államok szabályozásának ekvivalenciáját vizsgálta. E harmadik országok szabályozását összehasonlították azokkal a követelményekkel, amelyet az EMIR fogalmaz meg a központi elszámolás, a CCP-k, a TR-ek és a nem pénzügyi szerződő felek témakörében, továbbá a nem elszámolt kereskedés kockázatainak csökkentésével kapcsolatban.

Az ESMA FELTÉTELES EGYENÉRTÉKŰSÉG MEGÁLLAPÍTÁSÁT JAVASOLJA

Az ESMA azon harmadik országok szabályozását tekinti egyenértékűnek, ahol a jogszabályok, a felügyelet és az érvényesítés szintje hasonló az EMIR által biztosítotthoz. A CCP-k tekintetében az ESMA az EU szabályozással egyenértékűnek tekinti Ausztrália és Svájc szabályrendszerét. Feltételes egyenértékűség megállapítása javasolt az alábbi szabályozások esetében:

- Hong-Kong, Japán, Szingapúr és az USA CCP-kkel kapcsolatos szabályrendszere;
- az USA-ban és Japánban érvényes szabályrendszer a központi elszámolás, a nem pénzügyi szerződő felekkel kapcsolatos követelmények, a nem elszámolt ügyletek kockázatainak mérséklése tekintetében, valamint
- a TR-ek USA-beli szabályozása.

Az Európai Bizottság várhatóan az egyenértékűség megállapítására vonatkozó döntések meghozatalához használja majd az ESMA technikai tanácsát. Ahol a döntés pozitív, ott az EMIR egyes rendelkezései helyett az adott harmadik ország egyenértékű szabályozása alkalmazandó és az egyenértékűnek ítélt konkrét területtől függően az ESMA az alábbiak szerint járhat el:

- elismerheti az EU-n belül az EU-n kívüli jogosultsággal rendelkező CCP-t, vagy
- elismerheti az EU-n belül az EU-n kívüli jogosultsággal rendelkező TR-t;

Az ESMA tanácsa az egyes országokban érvényes jogi szabályozás tényszerű felmérésén alapul, de kialakítása során figye-

lembe vették azt is, hogy az egyenértékűséget kimondó döntés milyen hatást gyakorolna az EU-n belüli jogi személyek stabilitására és a befektetők védelmére. Emellett figyelembe vették az érintett harmadik országokban készülő azon szabályozásokat is, amelyek érinthetik az ekvivalencia értékelését.

KÖVETKEZŐ LÉPÉSEK

Ausztrália, Kanada, Hong-Kong, India, Szingapúr, Dél-Korea és Svájc esetében az ESMA 2013. október 1-ig készíti el ajánlását az eddig nem lefedett témakörökkel kapcsolatban. Azoknak a harmadik országbeli CCP-knek, amelyek továbbra is közvetlenül EU elszámolási partnereknek kínálnak elszámolási szolgáltatást, 2013. szeptember 15-ig ESMA általi elismerésért kell folyamodniuk.

2013. szeptember 3.

[ESMA ajánlás a Bizottság számára az Európán kívüli származékos piaci szabályozások egyenértékűségéről](#)

MELLÉKLET - SZOLVENCIA II HÍRLEVÉL

KÜLFÖLDI HÍREK

OMDII, L2 és L3.

A litván Elnökség pénzügyi szabályozási prioritásai között jelezte meg az Omnibus II irányelv témakörét, amelyen belül az Európai Parlament, az Európai Bizottság, valamint az Európai Tanács részvételével zajló ún. Trialógus tárgyalások lezárására kíván koncentrálni, azaz a hosszú távú garanciás jogszabálycsomag-tervezet véglegesítését tűzte ki célul.

Az Európai Parlament eredetileg 2013. október 22-ére tervezte plenáris ülését, azonban szeptember elején az ülést 2014. február 3-ára halasztotta. Az ülésen az Európai Parlament az Omnibus II irányelv-tervezet első olvasatban történő elfogadásáról szavazott volna. A halasztás oka minden jel szerint az Omnibus II direktíva hosszú távú garanciák (LTG) jogszabálycsomagja körüli vita.

Az alábbi linken érhető el az Európai Parlament honlapja:

[http://www.europarl.europa.eu/oel/popups/ficheprocedure.do?reference=2011/0006\(COD\)&l=EN](http://www.europarl.europa.eu/oel/popups/ficheprocedure.do?reference=2011/0006(COD)&l=EN)

A plenáris ülés elhalasztása egyben azzal a következménnyel is jár, hogy ki kell adni egy új „Quick Fix II” direktívát, amelyben módosítják a jelenleg hatályos direktívák visszavonásának (együtt a Szolvencia II direktíva alkalmazásának) 2014. január 1-jei dátumát 2016. január 1-jére.

Az Omnibus II direktíva jóváhagyásának esetleges további halasztása esetén megkérdőjeleződhet a Szolvencia II rendszer 2016. január 1-jei indulása.

SZOLVENCIA 1,5: GUIDELINES ON SYSTEM OF GOVERNANCE, FORWARD LOOKING ASSESSMENT OF THE UNDERTAKING'S OWN RISKS (BASED ON THE ORSA PRINCIPLES); SUBMISSION OF INFORMATION TO NATIONAL COMPETENT AUTHORITIES, INTERNAL MODEL PRE-APPLICATION

A Szolvencia II bevezetésének elhúzódása miatt, az EIOPA által kezdeményezett „Guidelines on preparing for Solvency II” megjelentetésén – amely a Szolvencia II egyes elemeinek, a Szolvencia II rendszer bevezetését megelőző bevezetésére vonatkozik – továbbra is dolgoznak az érintett nemzeti felügyeleti hatóságok és az EIOPA. A nyilvános konzultáció során beérkezett észrevételeket (a négy ajánláshoz

együttvéve több ezer) feldolgozták, ill. az elfogadott javaslatok átvezetésre kerültek az ajánlástervezeteken.

Az ajánlástervezetek az alábbi linken érhetőek el:

<https://eiopa.europa.eu/consultations/consultation-papers/index.html>

Ezzel párhuzamosan lezajlott az ajánlások szövegének fordítási-lektorálási projektje. A Preparatory Guidelines a Board of Supervisors 2013. szeptember 25-26-i ülésén kerül elfogadásra, majd a Bizottság elé benyújtásra. Az ajánlások segíteni fogják a biztosítók és a nemzeti felügyelet felkészülését a Szolvencia II rendszerre.

Az ajánlások megjelenésének időpontja a munkaterv szerint 2013. november 1.

Felügyeleti állásfoglalások

A Felügyelet az Alaptörvényből fakadó szabályozói feladatkörére tekintettel felelős szabályozó és jogalkalmazó szervként szükségesnek tartja, hogy a felügyelt intézmények, a pénzügyi szervezetek vagy a pénzügyi szektor valamely ágazatába belépni kívánó személyek részére a vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatban orientáló jogértelmezéseket, azaz állásfoglalásokat adjon ki.

Felügyeleti állásfoglalás kiadására jellemzően jogszabályi rendelkezések értelmezése, vagy keretjellegű normatív rendelkezések tartalommal való feltöltése vonatkozásában kerül sor. A Felügyelet célja az állásfoglalások kiadásával az, hogy jogi normák által nem szabályozott kérdésekben, vagy többféleképpen értelmezhető, adott esetben egymásnak ellentmondó jogi szabályozás esetén saját álláspontját ismertesse.

A Felügyelet állásfoglalása nem tekinthető kötelező erejűnek, a benne foglaltaknak más hatóságra, bíróságra nézve nincs kötelező ereje.

A Felügyelethez érkező állásfoglalás iránti kérelmek kezeléséről részletes felvilágosítást a lenti [tájékoztatóban](#) olvashat.

A Felügyelet honlapján található keresőfelületen kezdeményezhető ún. szabad szavas, az állásfoglalások címe és tartalma szerinti szűrés, valamint szektor/típus szerinti bontásban is listázhatók az eltérő kategóriákban, témakörökben az egyes években kiadott állásfoglalások.

[Felügyeleti állásfoglalások](#)